

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เป็นพิเศษ
วันอังคารที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

อ.พ. ๑๘/๒๕๕๖

สรุปสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔
ดังต่อไปนี้

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า "ข้าราชการพลเรือน" (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔) เพื่อให้มีความหมายรวมถึงข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
- (๒) เพิ่มเติมการพ้นจากราชการของข้าราชการในสถาบันอุดมศึกษา ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์และศาสตราจารย์ (เพิ่มวรรคหกของมาตรา ๑๙)
- (๓) กำหนดให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่ง รองศาสตราจารย์และศาสตราจารย์ อาจได้รับการต่ออายุราชการ (เพิ่มมาตรา ๑๙ จัตวา)

๑.๒ เหตุผล

โดยที่ได้มีการตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบัน อุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งวิชาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณใด ไปดำรง ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งวิชาการตั้งแต่วันถัดจาก วันสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์จนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการ ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพ้นจากราชการของข้าราชการพลเรือนใน สถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งทางวิชาการให้สอดคล้องกับกฎหมายดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ." (ร่างมาตรา ๑)

๓. วันใช้บังคับ

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๔. เนื้อหา

๔.๑ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า "ข้าราชการพลเรือน" ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ข้าราชการพลเรือน" หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการฝ่ายอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง ข้าราชการฝ่ายรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ข้าราชการตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ ข้าราชการครูตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู และข้าราชการกลาโหมพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร" (ร่างมาตรา ๓)

๔.๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคหกของมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔

"การพ้นจากราชการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีตำแหน่งวิชาการระดับศาสตราจารย์และระดับรองศาสตราจารย์ ให้เป็นไปตามมาตรา ๑๙ จัตวา" (ร่างมาตรา ๔)

๔.๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๙ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔

"มาตรา ๑๙ จัตวา ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีตำแหน่งวิชาการระดับศาสตราจารย์หรือระดับรองศาสตราจารย์และจะต้องพ้นจากราชการตามมาตรา ๑๙ อาจได้รับการต่ออายุราชการได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา" (ร่างมาตรา ๕)

๔.๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๒๑ ก่อนสิ้นเดือนสุดท้ายของปีงบประมาณทุกปี ให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการตามมาตรา ๒๐ ยื่นบัญชีรายชื่อข้าราชการผู้มีสิทธิจะได้รับบำเหน็จบำนาญเนื่องจากการเกษียณอายุตามมาตรา ๑๙ มาตรา ๑๙ ทวิ มาตรา ๑๙ ตริ และมาตรา ๑๙ จัตวา ในปีงบประมาณถัดไปต่อเจ้ากระทรวงของผู้นั้นและกระทรวงการคลัง

เว้นแต่ในกรณีของข้าราชการตุลาการ ข้าราชการอัยการ และข้าราชการพลเรือนในสถาบัน
อุดมศึกษาซึ่งจะพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการ ข้าราชการอัยการ
และข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์หรือหกสิบห้าปี
บริบูรณ์ แล้วแต่กรณีให้ยื่นบัญชีรายชื่อก่อนสิ้นปีงบประมาณดังกล่าวไม่น้อยกว่าหกสิบวัน

ในกรณีที่มีการต่อเวลาราชการให้แก่ข้าราชการผู้ใด ให้เจ้ากระทรวงแจ้งไปให้เจ้าหน้าที่
ควบคุมเกษียณอายุทราบ และให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุแจ้งต่อไปยังกระทรวงการคลัง"
(ร่างมาตรา ๖)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้รวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ ในกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๓ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) ในวันที่พุธที่ ๒๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งมีเนื้อหาประกอบด้วย ๓ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ กับร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เอกสารประกอบการพิจารณาฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของวงงานวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสาระประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในโอกาสต่อไป

สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

“เอกสารประกอบการพิจารณา”

จัดทำโดย

นายสุชาติ พิณฑองคำ ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๒

นางปรียากา ทาระ นิตติกร ๖ นายพันธ์เทพ วิฑิตอนันต์ นิตติกร ๕

นางสาวสมสมร นาคนาค นิตติกร ๕ นางสาวนภพร ชวรงค์กร นิตติกร ๔

นายรุ่งธรรม เปรมมางกูร นิตติกร ๓ นายโสภณ ชาตบุษย์จารุ นิตติกร ๓

นางสาวสุพร นิลทัฬห วิทยากร ๕ นางสาววิลาวัลย์ พุทธพุกณ์ เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๑

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๕๕๕ ๕๖๒๓

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการคลังและงบประมาณ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร ๐ ๒๕๕๕ ๑๕๗๔

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑	ความเป็นมา และประเด็นสำคัญจากการอภิปราย ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๑
-	ความเป็นมา และประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๑
-	บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ.	๕
-	สรุปประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	
๑.	สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง	๑๓
๒.	สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สอง	๑๓
-	ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา	๑๓
-	ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สาม	๑๕
ส่วนที่ ๒	ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ กับร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว.....	๑๗
ส่วนที่ ๓	ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๒๓
-	หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณากำหนดตำแหน่งทางวิชาการผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ของข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ..	๒๓
-	การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของข้าราชการครูในสถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษา	๒๗
-	จำนวนข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย สาย ก. (จำแนกตามตำแหน่ง ทางวิชาการ) ที่เกษียณอายุราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๖	๓๕
-	จำนวนข้าราชการในสถาบันราชภัฏ (จำแนกตามตำแหน่งและระดับ) ที่เกษียณอายุราชการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๖	๓๖
-	จำนวนข้าราชการในสถาบันราชภัฏ (จำแนกตามตำแหน่งและระดับ) ที่จะเกษียณอายุราชการในปี ๒๕๔๗	๓๘

- จำนวนข้าราชการครูสังกัดสถาบันราชภัฏที่ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์.. ๔๐
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.
มติคณะรัฐมนตรี ๔๒

ภาคผนวก : พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ (๑)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมา และประเด็นสำคัญจากการอภิปราย
ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ
บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่..)

พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่..) พ.ศ.

มีผู้เสนอเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา รวม ๒ ฉบับ คือ

๑. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี
๒. เสนอโดยนายประวิช รัตนเพียร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติพัฒนา

ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับนี้ มีหลักการและเหตุผลทำนองเดียวกัน คือ โดยที่ได้มีการตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งดำรงตำแหน่งวิชาการ ซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในบั้นปลายประมาณได้ไปดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งดำรงตำแหน่งวิชาการตั้งแต่วันถัดจากวันสิ้นบั้นปลายที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ จนถึงวันสิ้นบั้นปลายประมาณที่ข้าราชการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๔ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพ้นจากราชการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งดำรงตำแหน่งทางวิชาการให้สอดคล้องกับกฎหมายดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ ซึ่งคณะรัฐมนตรีพิจารณา เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ และมีมติเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอและให้ส่งคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ก่อนนำเสนอสภาผู้แทนราษฎร พิจารณาต่อไป

สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ พร้อมกันไปในวันพุธที่หนึ่งขึ้นรับหลักการในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๖ โดยลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ พร้อมกันไปด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๕ คน เพื่อพิจารณาใน วาระที่สองขึ้นคณะกรรมการ โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณากำหนดแปรรูปคดีภายใน ๗ วัน

คณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๕ คน ประกอบด้วย

๑. นายกระแส ชนะวงศ์	เป็นประธานคณะกรรมการ
๒. ร้อยโทอุทเทพ ไสกระจำง	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายเจริญ คันขวงส์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
*๔. ศาสตราจารย์วรเดช จันทรศร	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม

* หมายถึงกรรมการในสัดส่วนของรัฐบาล

๕. นายพีรพันธุ์ พาลุสุข
๖. นายไธมาส เขียววิชัย
๗. นางลาวัณย์ ตันติกุลพงศ์
๘. หม่อมราชวงศ์ดำรงดิศ ดิศกุล
๙. นายโกเมศ ขวัญเมือง
๑๐. นายจำนงค์ โพธิสาโร
๑๑. นายตรีพล เจาะจิตต์
๑๒. นางบุญรื่น ศรีธเรศ
๑๓. นายประวิช รัตนเพียร
๑๔. นายประสิทธิ์ ชัยวีระดิษฐ์
๑๕. ศาสตราจารย์ปรัชญา เวสารัชช์
๑๖. นายเมธี ฉัตรจินดารัตน์
๑๗. นายระวีง เนตรโพธิ์แก้ว
๑๘. ว่าที่เรือโท วิลลภ ยังตรง
๑๙. นายวิทยา ภูมิเหล่าแจ้ง
๒๐. นายสฤต สันติเมทนีดล
๒๑. ศาสตราจารย์สุรพล นิติไกรพจน์
๒๒. นายอานนท์ เทียตรง

- เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
เป็นโฆษกคณะกรรมการ
เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๑๐. นายขจิตร์ ชัยนิคม
 ๑๑. นางสาวชรินทร์ พุทธิพร
 - *๑๒. ศาสตราจารย์ธีรวุฒิ บุญยโสภณ
 ๑๓. นายประกอบ รัตนพันธ์
 ๑๔. นายประสพ บุษราคัม
 ๑๕. นายประแสง มงคลศิริ
 ๑๖. นายปัญญา จีนาคำ
 ๑๗. นายยงยศ อดิเรกสาร
 ๑๘. นางลลิตา ฤกษ์สำราญ
 ๑๙. ศาสตราจารย์วิจิตร ศรีสอ้าน
 ๒๐. ศาสตราจารย์สมศักดิ์ จักรไพวงศ์
 - *๒๑. รองศาสตราจารย์สุนันทา พรหมบุญ
 ๒๒. นายโสภณ ชารัมย์

เมื่อคณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอรายงานการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อสภาผู้แทนราษฎร และประธานสภาผู้แทนราษฎรได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๔๖ และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๔๖ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในวาระที่สอง โดยพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง แล้วได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแก้ไขถ้อยคำแต่อย่างใด

เมื่อจบการพิจารณาในวาระที่สอง ขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราแล้ว ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม และลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์ และส่งให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป

อนึ่ง เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว ประธานวุฒิสภาได้พิจารณาและมีดำริให้คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาพิจารณาว่าจะเห็นสมควรมอบหมาย ให้คณะกรรมการวิสามัญประจำวุฒิสภาคณะใด

* หมายถึงกรรมการในสัดส่วนของรัฐบาล

หรือจะตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙ และในคราวประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา วันอังคารที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๖ ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรมอบหมายให้คณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา เป็นผู้พิจารณา เมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาต่อไป

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ.

.....

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๒๖๔/ว (ล) ๒๒๖๗ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ. ที่สำนักงานปฏิรูปการศึกษาเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาโดยให้รับประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๔ และความเห็นของคณะอนุกรรมการอำนวยการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ไปพิจารณา แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอคณะกรรมการกฤษฎีกา คณะพิเศษ (คณะที่ ๑) ตรวจพิจารณา โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ. ทบวงมหาวิทยาลัย (สำนักงานปลัดทบวง) และสำนักงานปฏิรูปการศึกษาเป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกประกอบร่างฯ ดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่สำนักงานปฏิรูปการศึกษาเสนอ

๑. ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย เพื่อให้การบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยให้ยกเลิกพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๗

๒. ปรับปรุงองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย หรือ ก.ม. โดยให้มีอำนาจหน้าที่เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย การจัดสวัสดิการหรือประโยชน์เกื้อกูลสำหรับข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยหรือประโยชน์เกื้อกูลสำหรับข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยให้เหมาะสม รวมทั้งออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการ และเงื่อนไขการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย

๓. กำหนดให้มีคณะกรรมการประจำทุกมหาวิทยาลัย

๓.๑ คณะกรรมการบริหารงานบุคคลประจำมหาวิทยาลัย เรียกโดยย่อว่า "ก.บ.ม." มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายและวางแผนอัตรากำลังในมหาวิทยาลัยและออกกฎ ระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล

๓.๒ คณะกรรมการวินัย อุทธรณ์ และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัย เรียกโดยย่อว่า "ก.อ.ม." มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินัย อุทธรณ์ การร้องทุกข์และการออกจากราชการ

๓.๓ คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งวิชาการประจำมหาวิทยาลัย เรียกโดยย่อว่า "ก.ว.ม." มีอำนาจหน้าที่พิจารณาตำแหน่งวิชาการ และการเทียบตำแหน่ง

๔. กำหนดให้มีบัญชีอัตราเงินเดือน และเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย และกำหนดให้ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยอาจได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจ หรือเงินเพิ่มพิเศษสาขาวิชาที่พิเศษขาดแคลน

๕. กำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย

๕.๑ ตำแหน่งทางวิชาการ ได้แก่ ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อาจารย์

๕.๒ ตำแหน่งสนับสนุนวิชาการ ชุรการ และวิชาชีพ ได้แก่ ตำแหน่งบริหาร ตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะหรือเชี่ยวชาญตามที่ ก.ม. กำหนด และตำแหน่งอื่นตามที่ ก.ม. กำหนด

๖. ปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยให้ชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น

๗. ปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน จรรยาบรรณ วินัย และการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ให้ชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น

๒. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ ข้อสังเกตขั้นต้น

(๑) ประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๔ มีดังนี้

(๑.๑) ปัจจุบันเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการประเภทต่าง ๆ ได้มีการกำหนดไว้โดยพระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๒๘ การกำหนดให้ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยมีบัญชีอัตราเงินเดือนเป็นพิเศษตามร่างพระราชบัญญัตินี้จะทำให้ไม่เป็นระบบและอาจเกิดปัญหาในอนาคตได้ ดังนั้น อัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยจึงไม่สมควรกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้

(๑.๒) กำหนดโทษทางวินัยของข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยตามร่างพระราชบัญญัตินี้แตกต่างจากข้าราชการพลเรือนทั่วไป อีกทั้งการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องกำหนดความผิดที่มีลักษณะเดียวกับความผิดวินัยของข้าราชการครู จึงสมควรกำหนดโทษทางวินัยให้สอดคล้องกับข้าราชการพลเรือนและข้าราชการครู

(๒) ความเห็นของคณะกรรมการอำนวยการปฏิบัติการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีดังนี้

(๒.๑) จำนวนคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยควรเป็นเลขคี่

(๒.๒) ควรกำหนดโทษทางวินัยของข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยรวมทั้งข้าราชการครู ให้มีห้าสถานเช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนสามัญ นอกจากนั้นการกำหนดพฤติกรรมที่เป็นความผิดทางวินัยของข้าราชการครู กับพฤติกรรมที่เป็นความผิดทางวินัยของข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ก็ควรที่จะกำหนดไปในแนวทางเดียวกันด้วย

(๒.๓) มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ ของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ. ที่กำหนดเรื่องอัตราเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราว เงินเพิ่มพิเศษสาขาวิชาชีพที่ขาดแคลน นั้น ควรจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งด้วย

๒.๒ ความเห็นในชั้นที่สุด

คณะกรรมการกฤษฎีกา คณะพิเศษ (๑) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้ความเห็นชอบกับการแก้ไขด้วยแล้ว ดังนี้

(๑) ทบวงมหาวิทยาลัย

(๒) สำนักงาน ก.พ.

๓. สาระสำคัญของร่างกฎหมายที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา คณะพิเศษ (๑) ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ. ตามที่สำนักงานปฏิบัติการศึกษาเสนอ แล้ว เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีกลไกบางส่วนที่ไม่สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติของทบวงมหาวิทยาลัย ดังนี้

(๑) การกำหนดให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย หรือ ก.ม. มีหน้าที่กำหนดกฎเกณฑ์ ระเบียบ และข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ และการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการของข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย นั้น จะทำให้มหาวิทยาลัยขาดอิสระและความคล่องตัวในการบริหารงาน

(๒) การกำหนดให้มีคณะกรรมการประจำทุกมหาวิทยาลัย ได้แก่ คณะกรรมการบริหารงานบุคคลประจำมหาวิทยาลัย มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายและวางแผนอัตรากำลังในมหาวิทยาลัยและบริหารงานบุคคล คณะกรรมการวินัย อุทธรณ์ และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัย มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินัย อุทธรณ์ การร้องทุกข์และการออกจากราชการ และคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งวิชาการประจำมหาวิทยาลัย มีอำนาจหน้าที่พิจารณาตำแหน่งวิชาการ และการ

เทียบตำแหน่งจะทำให้มหาวิทยาลัยขาดอิสระในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคล วินัย การดำเนินการทางวินัย และการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ

(๓) การกำหนดให้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับจรรยาบรรณไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะทำให้การแก้ไขปรับปรุงจรรยาบรรณเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันเป็นไปได้ยาก

(๔) การดำเนินการทางวินัย ซึ่งตามร่างฯ ได้นำหลักการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาบัญญัติรายละเอียดไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ ทำให้การดำเนินการทางวินัยของข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยเหมือนกับข้าราชการพลเรือน ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักการบริหารงานที่เป็นอิสระของมหาวิทยาลัย และการมีบทบัญญัติดังกล่าวนี้ จะทำให้การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยมีขั้นตอนที่ยุ่งยากซับซ้อนและใช้เวลานาน

ดังนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา คณะพิเศษ (คณะที่ ๑) จึงมีแนวทางในการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังนี้

(๑) กำหนดให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยหรือ ก.ม. ซึ่งตามร่างฯ ใช้คำว่า “คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา” หรือ “ก.พ.อ.” ทำหน้าที่วางกรอบนโยบายและมาตรฐานการบริหารงานบุคคล การพิจารณาตำแหน่งวิชาการ การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์และการร้องทุกข์เพื่อให้อำนาจมหาวิทยาลัยซึ่งตามร่างนี้ใช้คำว่า “สถาบันอุดมศึกษา” จะได้นำไปเป็นแนวทางในการออกระเบียบ ข้อบังคับเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษามีอิสระในการดำเนินการบริหารงานบุคคล การพิจารณาตำแหน่งวิชาการ การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ให้มีความคล่องตัว และสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติของสถาบันอุดมศึกษา

(๒) กำหนดให้สภามหาวิทยาลัยซึ่งในร่างฉบับนี้จะใช้คำว่า “สภาสถาบันอุดมศึกษา” มีอำนาจหน้าที่กำหนดข้อบังคับที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การพิจารณาตำแหน่งวิชาการ การบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน จรรยาบรรณ วินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ เพื่อใช้บังคับกับบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา แต่การกำหนดข้อบังคับดังกล่าวต้องสอดคล้องกับมาตรฐานที่ ก.พ.อ. กำหนด ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษามีความคล่องตัวเหมาะสมกับการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง

(๓) กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษามีอำนาจกำหนดจรรยาบรรณโดยรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้การกำหนดจรรยาบรรณของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษามีความยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ปัจจุบัน

(๔) กำหนดให้การดำเนินการทางวินัยของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษามีความรวดเร็วและเหมาะสมกับข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา โดยการลดขั้นตอนในการ

ดำเนินการทางวินัยที่ยุ่ยาก ซับซ้อน และไม่จำเป็น นอกจากนี้ ได้เพิ่มหลักการว่า ในระหว่างการสอบสวนจะนำเหตุแห่งการสอบสวนมาเป็นข้ออ้างในการดำเนินการให้กระทบต่อสิทธิของผู้ถูกสอบสวนไม่ได้เพื่อให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกสอบสวนทางวินัย

คณะกรรมการกฤษฎีกาคณะพิเศษ (คณะที่ ๑) ได้แก้ไขร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. แก้ไขชื่อ “ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ.” เป็น ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.” เพื่อความชัดเจนและให้ครอบคลุมมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นส่วนราชการสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาซึ่งสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในปัจจุบันซึ่ง ได้แก่ สถาบันราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน ที่จะต้องมาอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งได้แก้ไขชื่อกระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในร่างมาตราต่าง ๆ เป็นกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขชื่อกระทรวงดังกล่าวตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕

๒. แก้ไขวันใช้บังคับในร่างมาตรา ๒ จากเดิมที่กำหนดให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๕ เป็นต้นไป แก้ไขเป็น ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เพื่อให้สอดคล้องกับความเป็นจริงในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

๓. แก้ไขบทนิยามคำว่า “ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย” เป็น “ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา” และแก้ไขนิยามคำว่า “มหาวิทยาลัย” ในร่างมาตรา ๔ เป็น “สถาบันอุดมศึกษา” ให้หมายความว่า สถานศึกษาของรัฐในสังกัดกระทรวงการศึกษาที่จัดการศึกษาถึงระดับอุดมศึกษา แต่ไม่รวมถึงสถานศึกษาของรัฐที่มีใช้ส่วนราชการ เพื่อให้สอดคล้องกับแก้ไขชื่อพระราชบัญญัติ

๔. เพิ่มเติมร่างมาตรา ๖ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับกับสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาเกี่ยวกับการอาชีวศึกษาและการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงเนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาเกี่ยวกับการอาชีวศึกษาไม่ได้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการการอุดมศึกษา แต่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๕. แก้ไขหมวด ๑ ซึ่งร่างเดิมกำหนดให้เป็นหมวดว่าด้วยคณะกรรมการ แก้ไขเป็นหมวด ๑ บททั่วไป และแก้ไขคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามร่างมาตรา ๗ วรรคสอง โดยกำหนดให้ลักษณะต้องห้ามในกรณีเป็นบุคคลล้มละลาย ไม่ใช้บังคับกับผู้ซึ่งจะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาในตำแหน่งที่ไม่มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการเงิน การคลัง และการพัสดุ เพื่อให้บุคคลล้มละลายสามารถประกอบสัมมาชีพได้ตามความรู้และความสามารถของตน

๖. ร่างมาตรา ๘ ซึ่งร่างเดิมกำหนดให้อัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งให้เป็นไปตามบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งท้ายพระราชบัญญัตินี้ แก้ไขเป็น อัตราเงินเดือน

และเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามประเด็นอภิปรายและมติของคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๕ และความเห็นของคณะกรรมการอำนวยการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๒

๗. ร่างมาตรา ๑๐ ได้เพิ่มเติมหลักการให้สภาสถาบันอุดมศึกษา มีอำนาจกำหนดให้มีวันหยุดพิเศษเฉพาะกรณีเพิ่มขึ้นตามความจำเป็น เพื่อประโยชน์ของสถาบันอุดมศึกษาได้ รวมทั้งให้มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งวิชาการลาหยุด เพื่อไปเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการหรือตามโครงการแลกเปลี่ยนคณาจารย์ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการและได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และเงินอื่นในระหว่างลาได้ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติของทบวงมหาวิทยาลัย

๘. ร่างมาตรา ๑๑ ได้เพิ่มหลักการที่กำหนดให้เป็นหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาที่จะดำเนินการให้มีการพัฒนาข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เพื่อให้การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา มีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติของทบวงมหาวิทยาลัย

๙. ร่างมาตรา ๑๒ ได้แก้ไของค์ประกอบคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาหรือ ก.พ.อ. ซึ่งตามร่างเดิมกำหนดให้เลขาธิการสภาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมแห่งชาติ และเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมเป็นกรรมการโดยตำแหน่งด้วย แต่ตามร่างใหม่ได้ตัดทั้งสองตำแหน่งออกเนื่องจากทั้งสองตำแหน่งไม่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งได้เพิ่มตำแหน่งนายกสภาสถาบันอุดมศึกษาเป็นกรรมการ

๑๐. ร่างมาตรา ๑๕ ได้แก้ไขอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา หรือ ก.พ.อ. ซึ่งตามร่างเดิมกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับ ก.พ. แก้ไขเป็นกำหนดให้ ก.พ.อ. ทำหน้าที่เสนอแนะแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายการบริหารงาน กำหนดมาตรฐานการบริหารงานบุคคล วินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ และการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางการกำหนดข้อบังคับในเรื่องดังกล่าว เพื่อให้การบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษา มีความคล่องตัวยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารงานไปยังสถาบันอุดมศึกษา

๑๑. ตัดบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับคณะกรรมการประจำมหาวิทยาลัย องค์ประกอบ คุณสมบัติและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ซึ่งได้แก่ (๑) คณะกรรมการบริหารงานบุคคลประจำมหาวิทยาลัย มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายและวางแผนอัตรากำลังในสถาบันอุดมศึกษา (๒) คณะกรรมการวินัย อุทธรณ์ และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัย มีอำนาจหน้าที่

พิจารณาวินัย อุทธรณ์ การร้องทุกข์และการออกจากราชการ และ (๓) คณะกรรมการพิจารณา ตำแหน่งวิชาการประจำมหาวิทยาลัย มีอำนาจหน้าที่พิจารณาตำแหน่งวิชาการ (ร่างเดิมมาตรา ๑๓ ถึงร่างมาตรา ๒๗) และนำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมาบัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๑๘ โดยกำหนดให้หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคล วินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ และการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับของสภาสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งข้อบังคับดังกล่าวต้อง ไม่เป็นการขัดหรือแย้งกับที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือมาตรฐานที่ ก.พ.อ. กำหนด ทั้งนี้ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดการบริหารงานบุคคล วินัยและการดำเนินการทางวินัย รวมทั้งการพิจารณาตำแหน่งวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพและคล่องตัวยิ่งขึ้น

๑๒. ร่างมาตรา ๒๐ ได้เพิ่มหลักการให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งดำรงตำแหน่งวิชาการ ตั้งแต่ระดับรองศาสตราจารย์ขึ้นไป เมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์อาจ ได้รับการต่ออายุราชการเพื่อทำหน้าที่สอนหรือวิจัยต่อไปได้จนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบ หกสิบห้าปีบริบูรณ์ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด รวมทั้งได้ ยกร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่...) พ.ศ. เพื่อแก้ไขนิยามคำว่า "ข้าราชการพลเรือน" ให้หมายความรวมถึงข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาและเพิ่มเติม บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการเกษียณอายุของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ขึ้นไป ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา

๑๓. ร่างมาตรา ๒๗ ได้กำหนดให้ ก.พ.อ. มีอำนาจอนุมัติให้สถาบันอุดมศึกษา ใดที่มีเหตุผลและความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การสอนหรือวิจัย บรรจุและแต่งตั้งบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและความชำนาญสูงเข้ารับราชการในตำแหน่งทางวิชาการได้ โดยให้ได้รับเงินเดือน สูงกว่าเงินเดือนที่กำหนดไว้สำหรับตำแหน่งนั้นก็ได้ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนอาจารย์ใน สถาบันอุดมศึกษา

๑๔. ร่างมาตรา ๒๘ ได้กำหนดให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่ง ดำรงตำแหน่งวิชาการและไปดำรงตำแหน่งผู้บริหารในตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี หรือหัวหน้าหน่วยงานระดับคณะ ทำหน้าที่ด้านบริหารอย่างเต็มเวลาและให้ได้รับเงินเดือนและ เงินประจำตำแหน่งที่ได้รับอยู่เดิม โดยให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งสำหรับตำแหน่ง ผู้บริหารรวมทั้งกำหนดให้อธิการบดีได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเท่ากับอธิบดี และ รองอธิการบดีและคณบดีให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเท่ากับรองอธิบดี เพื่อให้ ค่าตอบแทนในตำแหน่งผู้บริหารสอดคล้องกับภาระหน้าที่ และกำหนดวิธีการเลื่อนขั้นเงินเดือนให้ ผู้บริหารดังกล่าวเมื่อพ้นจากตำแหน่งผู้บริหาร

๑๕. ตัดหมวด ๕ ของร่างเดิมซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเสริมสร้าง ประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการทั้งหมดออก เนื่องจากได้นำหลักการดังกล่าวมาเขียนใน ร่างมาตรา ๑๑

๑๖. ตัดหมวด ๖ ของร่างเดิมซึ่งเป็นบทบัญญัติในส่วนจรรยาบรรณทั้งหมดออก (ร่างเดิมมาตรา ๗๑ ถึงร่างเดิมมาตรา ๗๗) และเฝ้าบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับจรรยาบรรณมาบัญญัติใหม่ในร่างมาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ โดยกำหนดให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณ ตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด เพื่อให้สภาสถาบันอุดมศึกษาสามารถกำหนดจรรยาบรรณได้เหมาะสมกับสภาวการณ์และประเภทตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

๑๗. แก้ไขบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยในหมวด ๖ (ใหม่) ให้ชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น นอกจากนี้ในร่างมาตรา ๕๐ ได้แก้ไขโทษทางวินัยของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับโทษทางวินัยของข้าราชการพลเรือน ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๔ และความเห็นของคณะอนุกรรมการอำนวยการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

๑๘. ปรับปรุงบทบัญญัติในส่วนการดำเนินการทางวินัยให้ชัดเจนเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยลดขั้นตอนการดำเนินการทางวินัยให้สั้นลง และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งในร่างมาตรา ๕๒ ได้กำหนดให้ในระหว่างการสอบสวนจะนำเหตุแห่งการถูกสอบสวนมาเป็นข้ออ้างในการดำเนินการใดให้กระทบต่อสิทธิของผู้ถูกสอบสวนไม่ได้ เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาจะสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสอบสวน ทั้งนี้ เพื่อให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกสอบสวนทางวินัย

๑๙. ปรับปรุงบทบัญญัติในส่วนการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ในหมวด ๘ (มาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๔) ซึ่งหลักการเดิมกำหนดให้อุทธรณ์และร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินัย อุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัย เป็นกำหนดให้อุทธรณ์และร้องทุกข์ต่อสภาสถาบันอุดมศึกษา ในกรณีลงโทษไม่ร้ายแรงให้ผู้ถูกลงโทษอุทธรณ์ต่อสภาสถาบันอุดมศึกษา ส่วนกรณีลงโทษร้ายแรงถึงขั้นให้ออกหรือไล่ออก ให้ผู้ถูกลงโทษยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้โดยตรง เพื่อให้กระบวนการอุทธรณ์รวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒๐. ได้ปรับปรุงบทเฉพาะกาลให้ชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น

อนึ่ง เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๔๕ ที่กำหนดให้ขยายอายุราชการของคณาจารย์ซึ่งดำรงตำแหน่งวิชาการตั้งแต่ระดับรองศาสตราจารย์ขึ้นไป เป็นหกสิบห้าปี คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้เพิ่มหลักการดังกล่าวในร่างมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. และได้ยกร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่...) พ.ศ. โดยเพิ่มเติมบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการเกษียณอายุของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตำแหน่งตั้งแต่วุฒิบัณฑิตศาสตราจารย์ขึ้นไป ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาคณาจารย์เกษียณอายุราชการในสถาบันอุดมศึกษา

ในการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่...) พ.ศ.

นั้น สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและทบวงมหาวิทยาลัยได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยมีอธิการบดีมหาวิทยาลัยในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย อธิการบดีสถาบันราชภัฏ อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และอธิการสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน รวมทั้งผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๕ ซึ่งที่ประชุมดังกล่าวได้เห็นชอบในการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวทั้งสองฉบับ โดยได้เสนอความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา คณะพิเศษ (๑) ได้นำข้อสังเกตที่ได้จากการรับฟังความคิดเห็นดังกล่าวมาประกอบการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวทั้งสองฉบับ เพื่อให้มีความชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้นด้วยแล้ว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤศจิกายน ๒๕๔๕

ประเด็นสำคัญ

จากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรส่วนใหญ่เห็นชอบด้วยกับกรณีให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์และศาสตราจารย์ อาจได้รับการต่ออายุราชการ ทั้งนี้ เนื่องจากข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นศาสตราจารย์ หรือรองศาสตราจารย์นั้นมีจำนวนน้อยมากหากให้เกษียณอายุราชการเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ก็จะทำให้เกิดความขาดแคลนบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในสถาบันอุดมศึกษานั้น ๆ

มติที่ประชุม ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่งรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์

๒. สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา

๒.๑ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง ชั้นพิจารณา
เรียงตามลำดับมาตรา

ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓ - แก้ไขบทนิยาม "ข้าราชการพลเรือน" ในมาตรา ๔ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔ - เพิ่มความเป็นวรรคหกของมาตรา ๑๙ มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

" มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคหกของมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าหน้าฎาฎข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ "

"การพ้นจากราชการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งดํารงมีตำแหน่งวิชาการระดับรองศาสตราจารย์และระดับรองศาสตราจารย์ ให้เป็นไปตามมาตรา ๑๙ จัตวา" "

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๕ - เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๙ จัตวา มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

" มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๙ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติว่าหน้าฎาฎข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ "

"มาตรา ๑๙ จัตวา ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งดํารงมีตำแหน่งวิชาการระดับรองศาสตราจารย์หรือระดับรองศาสตราจารย์และจะต้องพ้นจากราชการตาม มาตรา ๑๙ อาจได้รับการต่ออายุราชการได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา" "

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๖ - แก้ไขมาตรา ๒๑

คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่

คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่ ดังนี้

“ มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๑ ก่อนสิ้นเดือนสุดท้ายของปีงบประมาณทุกปี ให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการตามมาตรา ๒๐ ยื่นบัญชีรายชื่อข้าราชการผู้มีสิทธิจะได้รับบำเหน็จบำนาญเนื่องจากการเกษียณอายุตามมาตรา ๑๙ มาตรา ๑๙ ทวิ มาตรา ๑๙ ตี และมาตรา ๑๙ จัตวา ในปีงบประมาณถัดไปต่อเจ้ากระทรวงของผู้นั้นและกระทรวงการคลัง เว้นแต่ในกรณีของข้าราชการตุลาการ ข้าราชการอัยการ และข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งจะพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการ ข้าราชการอัยการ และข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์หรือหกสิบห้าปีบริบูรณ์ แล้วแต่กรณีให้ยื่นบัญชีรายชื่อก่อนสิ้นปีงบประมาณดังกล่าวไม่น้อยกว่าหกสิบวัน

ในกรณีที่มีการต่อเวลาราชการให้แก่ข้าราชการผู้ใด ให้เจ้ากระทรวงแจ้งไปให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุทราบ และให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุแจ้งต่อไปยังกระทรวงการคลัง”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมการ

เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาเรียงตามลำดับมาตราเสร็จแล้ว ที่ประชุมได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่งตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๑๖ โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำ จึงเป็นอันจบการพิจารณาในวาระที่สอง

ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

การพิจารณาในวาระที่สาม ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์ และส่งให้วุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไป

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

พ.ศ. ๒๔๙๔

กับ

ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)

กับ

ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..)พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..)พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ บำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/>
<p style="text-align: center;">ในพระปรมาภิไธย พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ธานีวัด กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๔๙๔ เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน</p>	<p style="text-align: center;">.....</p>
<p>โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญทหารและ กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน</p> <p>พระมหากษัตริย์ โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา จึงมีพระบรมราช โองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้</p>	<p>โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการ</p> <p>.....</p>

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔</p>	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ."</p>
<p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป</p>	<p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป</p>
<p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกบรรดากฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญทหาร กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน และบรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า "ข้าราชการพลเรือน" ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>
<p>มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้</p> <p>"ข้าราชการ" หมายความว่า ทหารและข้าราชการพลเรือน</p> <p>"ทหาร" หมายความว่า นายทหารสัญญาบัตร นายทหารประทวน ตลอดจนว่าที่ยศนั้น ๆ และพลทหารประจำการ</p> <p>"ข้าราชการพลเรือน" หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการฝ่ายอัยการตามกฎหมายว่าด้วย</p>	<p>"ข้าราชการพลเรือน" หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการฝ่ายอัยการตามกฎหมายว่าด้วย</p>

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..)พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>การพ้นจากราชการของข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสให้เป็นไปตามมาตรา ๑๙ ตรี</p> <p>มาตรา ๒๑ ก่อนสิ้นเดือนสุดท้ายของปีงบประมาณทุกปี ให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการตามมาตรา ๒๐ ยี่สิบรายชื่อข้าราชการผู้มีสิทธิจะได้รับบำเหน็จบำนาญเนื่องจากการเกษียณอายุตามมาตรา ๑๙ มาตรา ๑๙ ทวิ และมาตรา ๑๙ ตรี ในปีงบประมาณถัดไปต่อเจ้ากระทรวงของผู้นั้นและกระทรวงการคลัง เว้นแต่ในกรณีของข้าราชการตุลาการและข้าราชการอัยการซึ่งจะพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการหรือข้าราชการอัยการผู้นั้นมีอายุครบ</p>	<p>"การพ้นจากราชการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีตำแหน่งวิชาการระดับศาสตราจารย์และระดับรองศาสตราจารย์ ให้เป็นไปตามมาตรา ๑๙ จัตวา"</p> <p>มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๙ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔</p> <p>"มาตรา ๑๙ จัตวา ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีตำแหน่งวิชาการระดับศาสตราจารย์หรือระดับรองศาสตราจารย์และจะต้องพ้นจากราชการตามมาตรา ๑๙ อาจได้รับการต่ออายุราชการได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา"</p> <p>มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>"มาตรา ๒๑ ก่อนสิ้นเดือนสุดท้ายของปีงบประมาณทุกปี ให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการตามมาตรา ๒๐ ยี่สิบรายชื่อข้าราชการผู้มีสิทธิจะได้รับบำเหน็จบำนาญเนื่องจากการเกษียณอายุตามมาตรา ๑๙ มาตรา ๑๙ ทวิ มาตรา ๑๙ ตรี และมาตรา ๑๙ จัตวา ในปีงบประมาณถัดไปต่อเจ้ากระทรวงของผู้นั้นและกระทรวงการคลัง เว้นแต่ในกรณีของข้าราชการตุลาการ ข้าราชการอัยการ และข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งจะพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่</p>

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..)พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>หกสิบปีบริบูรณ์หรือหกสิบห้าปีบริบูรณ์ แล้วแต่กรณี ให้ยื่นบัญชีรายชื่อก่อนสิ้นปีงบประมาณดังกล่าวไม่น้อยกว่าหกสิบวัน</p> <p>ในกรณีที่มีการต่อเวลาราชการให้แก่ข้าราชการผู้ใด ให้เจ้ากระทรวงแจ้งไปให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุทราบ และให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุแจ้งต่อไปยังกระทรวงการคลัง</p> <p>(มาตรา ๒๑ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๔๓)</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี</p>	<p>ข้าราชการตุลาการ ข้าราชการอัยการ และข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ผู้ที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์หรือหกสิบห้าปีบริบูรณ์ แล้วแต่กรณีให้ยื่นบัญชีรายชื่อก่อนสิ้นปีงบประมาณดังกล่าวไม่น้อยกว่าหกสิบวัน</p> <p>ในกรณีที่มีการต่อเวลาราชการให้แก่ข้าราชการผู้ใด ให้เจ้ากระทรวงแจ้งไปให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุทราบ และให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุแจ้งต่อไปยังกระทรวงการคลัง</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

**หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณากำหนดตำแหน่งทางวิชาการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์
ของข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย**

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๔ และข้อ ๓๖ แห่งกฎทบวงฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๗ ก.ม. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ไว้ดังนี้

ก. **หลักเกณฑ์** การพิจารณาแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยให้ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ให้ถือคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ความรู้ความสามารถ และผลงานทางวิชาการตามมาตรฐานดังต่อไปนี้

๑. ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ที่จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้ง จะต้องมีความรู้ ความสามารถ และผลงานทางวิชาการดังนี้

๑.๑ คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ผู้ที่ได้รับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า จะต้องดำรงตำแหน่งอาจารย์ และได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า ๙ ปี ผู้ที่ได้รับปริญญาโท หรือเทียบเท่า จะต้องดำรงตำแหน่งอาจารย์ และได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวหลังจากได้รับวุฒิปริญญาโท หรือเทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี ส่วนผู้ที่ได้รับปริญญาเอก หรือเทียบเท่า จะต้องดำรงตำแหน่งอาจารย์ และได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าว หลังจากได้รับวุฒิปริญญาเอก หรือเทียบเท่ามาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๒ ปี

ผู้ใดดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น แต่ได้โอนหรือย้ายมาบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัย หากผู้นั้นเคยได้รับการแต่งตั้งเป็นอาจารย์พิเศษในมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาที่ ก.ม. รับรอง และได้สอนประจำวิชาใดวิชาหนึ่ง ซึ่งเทียบค่าได้ไม่น้อยกว่า ๒ หน่วยกิต/ทวิภาค อาจนาระยะเวลาระหว่างเป็นอาจารย์พิเศษในภาคการศึกษาที่สอนนั้นมาเป็นเวลาในการขอแต่งตั้งตำแหน่งทางวิชาการ โดยให้คำนวณเวลาในการสอนพิเศษให้ ๓ ใน ๔ ของเวลาที่ทำการสอนในกรณีที่อาจารย์ผู้ใดได้รับวุฒิปริญญาโท หรือเทียบเท่า ให้นับเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งอาจารย์ก่อนได้รับวุฒิปริญญาโทเพิ่มขึ้นและเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งอาจารย์หลังจากได้รับวุฒิปริญญาโทเพิ่มขึ้นรวมกัน เพื่อขอแต่งตั้งตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ได้ตามอัตราส่วนของระยะเวลาที่กำหนดไว้ในวรรคแรก

(ตัวอย่าง นาย ก. ได้รับวุฒิปริญญาตรี ทำการสอนเป็นเวลา ๕ ปี ต่อมาลาศึกษาต่อได้รับวุฒิปริญญาโทเพิ่มขึ้น กลับมาทำการสอนหลังจากได้รับวุฒิปริญญาโทแล้วอีก ๑ ปี ๘ เดือน

ให้นับระยะเวลาทำการสอนดังกล่าวรวมกันตามอัตราส่วน คือ สอนหลังจากปริญญาตรี ๖ ปี (เท่ากับ $6/9 = 2/3$ กับสอนหลังจากปริญญาโท ๑ ปี ๘ เดือนเท่ากับ $1/3$ เมื่อรวมกันแล้วถือว่า มีสิทธิขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ได้)

๑.๒ ผลการสอน

มีชั่วโมงสอนประจำวิชาใดวิชาหนึ่ง ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของมหาวิทยาลัย และมีความชำนาญในการสอน โดยผ่านการประเมินจาก อ.ก.ม. มหาวิทยาลัยหรือสถาบัน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ม. กำหนด

๑.๓ ผลงานทางวิชาการ ประกอบด้วย

๑.๓.๑ เอกสารประกอบการสอนที่ผลิตขึ้นไม่น้อยกว่า ๑ รายวิชา ซึ่งมีคุณภาพดี และได้ใช้ประกอบการสอนมาแล้ว และ

๑.๓.๒ งานแต่ง เรียบเรียง แปลหนังสือ หรือเขียนบทความทางวิชาการซึ่งมีคุณภาพดีและได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.ม. กำหนดมาแล้ว หรือ

๑.๓.๓ ผลงานวิจัยซึ่งมีคุณภาพดี และได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.ม. กำหนดมาแล้ว ทั้งนี้ ไม่นับงานวิจัยที่ทำเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา เพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรใด ๆ หรือ

๑.๓.๔ มีผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ซึ่งมีคุณค่าเทียบได้กับข้อ ๑.๓.๒ หรือ ๑.๓.๓

๒. ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ผู้ที่ได้รับการพิจารณาแต่งตั้ง จะต้องมีความสัมพันธ์เฉพาะสำหรับตำแหน่ง ผลการสอน และผลงานทางวิชาการ ดังนี้

๒.๑ คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง จะต้องดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปี

๒.๒ ผลการสอน มีชั่วโมงสอนประจำวิชาหนึ่งวิชาใดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของมหาวิทยาลัย และความชำนาญพิเศษในการสอน โดยผ่านการประเมินจาก อ.ก.ม. มหาวิทยาลัยหรือสถาบัน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ม. กำหนด

๒.๓ ผลงานทางวิชาการ ประกอบด้วย

๒.๓.๑ เสนอเอกสารคำสอนที่ผลิตขึ้นไม่น้อยกว่า ๑ รายวิชา ซึ่งมีคุณภาพดี และได้ใช้ประกอบการสอนมาแล้ว และ

๒.๓.๒ งานแต่ง เรียบเรียง แปล ตำรา หรือหนังสือที่ใช้ประกอบการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งมีคุณภาพดีและได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ม. กำหนดมาแล้ว หรือ

๒.๓.๓ ผลงานวิจัยซึ่งมีคุณภาพดี และได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.ม. กำหนดมาแล้ว ทั้งนี้ ไม่นับงานวิจัยที่ทำเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรใด ๆ หรือ

๒.๓.๔ มีผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ที่สามารถประเมินคุณค่า เทียบได้กับผลงานทางวิชาการตามข้อ ๒.๓.๒ หรือ ๒.๓.๓

ผลงานทางวิชาการตามข้อ ๒.๓.๒ ๒.๓.๓ และ ๒.๓.๔ จะต้องไม่ซ้ำกับผลงานที่ได้ เคยใช้สำหรับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์มาแล้ว ทั้งนี้ จะต้อง มีผลงานทาง วิชาการที่เพิ่มขึ้นหลังจากได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ด้วย

๓. ตำแหน่งศาสตราจารย์ ผู้ที่จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งจะต้องมีคุณสมบัติ เฉพาะสำหรับตำแหน่ง ผลการสอน และผลงานทางวิชาการ ดังนี้

๓.๑ คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง จะต้องดำรงตำแหน่ง รองศาสตราจารย์และได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี

๓.๒ ผลการสอน

มีชั่วโมงสอนประจำวิชาหนึ่งวิชาใด ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของ มหาวิทยาลัย และมีความเชี่ยวชาญในการสอน โดยผ่านการประเมินจาก อ.ก.ม. มหาวิทยาลัย หรือสถาบันตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ม. กำหนด

๓.๓ ผลงานทางวิชาการ ผู้ขอเสนอผลงานทางวิชาการได้ ๒ วิธี ดังนี้

วิธีที่ ๑

๑.๑ เสนองานแต่ง เรียบเรียง ตำรา หรือหนังสือที่ใช้ประกอบการศึกษา ในระดับมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่า ๑ เล่ม ซึ่งมีคุณภาพดีมาก และได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ ตาม เกณฑ์ที่ ก.ม. กำหนดมาแล้ว และ

๑.๒ ผลงานวิจัยซึ่งมีคุณภาพดีมาก และได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ตาม เกณฑ์ที่ ก.ม. กำหนดมาแล้ว ทั้งนี้ ไม่นับงานวิจัยที่ทำเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา เพื่อรับปริญญา หรือประกาศนียบัตรใด ๆ หรือ

๑.๓ มีผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ที่สามารถประเมินคุณค่าเทียบ ได้กับผลงานทางวิชาการตามข้อ ๑.๒

วิธีที่ ๒

๒.๑ เสนองานแต่ง เรียบเรียง ตำรา หรือหนังสือที่ใช้ประกอบการศึกษา ในระดับมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่า ๑ เล่ม ซึ่งมีคุณภาพดีเด่น และได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ตาม เกณฑ์ที่ ก.ม. กำหนดมาแล้ว หรือ

๒.๒ ผลงานวิจัยซึ่งมีคุณภาพดีเด่น ซึ่งได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ ตาม เกณฑ์ที่ ก.ม. กำหนดมาแล้ว ทั้งนี้ ไม่นับงานวิจัยที่ทำเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา หรือประกาศนียบัตรใด ๆ หรือ

๒.๓ มีผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ที่มีคุณภาพอยู่ในระดับดีเด่น ตำรา งานวิจัย และงานวิชาการในลักษณะอื่น ตามข้อ ๑.๑, ๑.๒, ๑.๓ และ ๒.๑, ๒.๒, ๒.๓ จะต้องไม่ซ้ำกับผลงานที่ได้เคยใช้สำหรับการพิจารณาแต่งตั้งเป็น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และรองศาสตราจารย์มาแล้ว ทั้งนี้ จะต้องมียผลงานทางวิชาการที่เพิ่มขึ้น หลังจากได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ด้วย

ข. วิธีการ การพิจารณาแต่งตั้งบุคคลเข้าสู่ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ อาจดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

๑. การแต่งตั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และรองศาสตราจารย์

๑.๑ ให้คณะวิชาเสนอชื่อผู้มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ม. กำหนดต่อ อ.ก.ม. มหาวิทยาลัย หรือสถาบันที่คณะวิชานั้น ๆ สังกัด ตามแบบเสนอแต่งตั้งที่ ก.ม. กำหนด พร้อมทั้งส่งผลงานทางวิชาการให้ อ.ก.ม. มหาวิทยาลัยหรือสถาบัน พิจารณาด้วย

๑.๒ ให้ อ.ก.ม. มหาวิทยาลัยหรือสถาบัน ประเมินผลการสอน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ม. กำหนด โดยอาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อประเมินผลการสอนได้ตามความเหมาะสม

๑.๓ ให้ อ.ก.ม. มหาวิทยาลัยหรือสถาบัน แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาต่าง ๆ จำนวน ๓ - ๕ คน เป็นคณะกรรมการพิจารณาผลงานทางวิชาการก่อนที่ อ.ก.ม. จะพิจารณาอนุมัติ

การแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาผลงานทางวิชาการ ต้องแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยหรือสถาบันไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง และจะต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าตำแหน่งที่เสนอขอให้พิจารณา ทั้งนี้ การตัดสินใจต้องได้รับคะแนนเสียงจากคณะกรรมการพิจารณาไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

ในกรณีที่มีเหตุผล หรือความจำเป็นที่มหาวิทยาลัยหรือสถาบันไม่สามารถแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยหรือสถาบันได้ ก็ให้ขออนุมัติ ก.ม. เป็นราย ๆ ไป

๑.๔ เมื่อ อ.ก.ม. มหาวิทยาลัยหรือสถาบัน อนุมัติการแต่งตั้งแล้ว ให้อธิการบดีเป็นผู้ออกคำสั่งแต่งตั้ง แล้วแจ้งให้ ก.ม. ทราบ ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ออกคำสั่งแต่งตั้ง พร้อมส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาผลงานทางวิชาการ ด้วย

๒. การแต่งตั้งศาสตราจารย์

๒.๑ ให้คณะวิชาเสนอชื่อผู้มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ม. กำหนด ต่อ อ.ก.ม. มหาวิทยาลัยหรือสถาบันตามแบบที่ ก.ม. กำหนด พร้อมด้วยผลงานทางวิชาการ

๒.๒ ให้ อ.ก.ม. มหาวิทยาลัยหรือสถาบัน ประเมินผลการสอน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ม. กำหนด โดยอาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อประเมินผลการสอนได้ตามความเหมาะสม

๒.๓ เมื่อ อ.ก.ม. มหาวิทยาลัยหรือสถาบันพิจารณาเห็นสมควรแล้ว จึงเสนอ ก.ม. พิจารณานุมัติแต่งตั้ง

๒.๔ ให้ ก.ม. โดยคำแนะนำของ อ.ก.ม. วิสามัญเกี่ยวกับตำแหน่งทางวิชาการ แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาต่าง ๆ จำนวน ๓ - ๕ คน เป็น อ.ก.ม. วิสามัญ เพื่อพิจารณาผลงานทางวิชาการของผู้เสนอขอตำแหน่ง ทั้งนี้ การตัดสินใจต้องได้รับคะแนนเสียงจากคณะกรรมการพิจารณาไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง และเสนอให้ ก.ม. พิจารณานุมัติ

กรณีที่ขอตำแหน่งศาสตราจารย์ โดยวิธีที่ ๒ แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาต่าง ๆ จำนวนไม่น้อยกว่า ๕ คน เป็น อ.ก.ม. วิสามัญ เพื่อพิจารณาผลงานทางวิชาการของผู้เสนอขอตำแหน่ง ทั้งนี้ การตัดสินใจต้องได้รับคะแนนเสียงจากคณะกรรมการพิจารณาไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง และเสนอให้ ก.ม. พิจารณานุมัติ

๒.๕ เมื่อ ก.ม. นุมัติแต่งตั้งแล้ว ให้ปลัดทบวงมหาวิทยาลัยดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป

ค. การแต่งตั้งโดยวิธีพิเศษ

(แต่งตั้งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์และผู้ช่วยศาสตราจารย์โดยวิธีพิเศษ)

หลักเกณฑ์

ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่ง มหาวิทยาลัยอาจเสนอขออนุมัติ ก.ม. แต่งตั้งผู้ที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือรองศาสตราจารย์ ซึ่งมีคุณสมบัติเฉพาะต่างไปจากที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นได้ เช่น เสนอแต่งตั้งอาจารย์ให้ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ หรือศาสตราจารย์ โดยที่ผู้นั้นมิได้ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์มาก่อน ทั้งนี้ ผู้ที่ได้รับการเสนอแต่งตั้งจะต้องมีความรู้ความสามารถ และมีผลงานทางวิชาการที่มีคุณภาพสูงกว่าปกติ โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑. การเสนอขอแต่งตั้งตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์โดยวิธีพิเศษ และรองศาสตราจารย์โดยวิธีพิเศษจะต้องมีผลงานทางวิชาการที่มีคุณภาพดีมาก

๒. การเสนอขอแต่งตั้งตำแหน่งศาสตราจารย์โดยวิธีพิเศษ

จะต้องมีผลงานทางวิชาการที่ประกอบด้วย ตำราหรือหนังสือ และผลงานวิจัยหรือผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นที่มีคุณภาพดีเด่น

วิธีการ

๑. ให้คณะวิชาเสนอชื่อผู้มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ม. กำหนดต่อ อ.ก.ม. มหาวิทยาลัยหรือสถาบัน ตามแบบที่ ก.ม. กำหนด พร้อมด้วยผลงานทางวิชาการ

๒. ให้ อ.ก.ม. มหาวิทยาลัยหรือสถาบัน ประเมินผลการสอน ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ ก.ม. กำหนด โดยอาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อประเมินผลการสอนได้ตามความเหมาะสม

๓. เมื่อ อ.ก.ม. มหาวิทยาลัยหรือสถาบันพิจารณาเห็นสมควรแล้ว จึงเสนอ ก.ม. พิจารณาอนุมัติการแต่งตั้ง

๔. ก.ม. โดยคำแนะนำของ อ.ก.ม. วิสามัญเกี่ยวกับตำแหน่งทางวิชาการ แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาต่าง ๆ จำนวนไม่น้อยกว่า ๕ คน เป็น อ.ก.ม. วิสามัญ เพื่อพิจารณางานทางวิชาการของผู้เสนอขอกำหนดตำแหน่ง ทั้งนี้ การตัดสินใจต้องได้รับคะแนนเสียงจากคณะกรรมการพิจารณาไม่น้อยกว่า ๔ ใน ๕ และเสนอให้ ก.ม. พิจารณาอนุมัติ

๕. การพิจารณากำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์โดยวิธีพิเศษและรองศาสตราจารย์โดยวิธีพิเศษ นั้น เมื่อ ก.ม. อนุมัติการแต่งตั้ง และแจ้งให้มหาวิทยาลัยทราบแล้ว ให้อธิการบดีเป็นผู้ยกคำสั่งแต่งตั้ง แล้วแจ้งให้ ก.ม. ทราบภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ออกคำสั่งแต่งตั้ง

๖. การพิจารณากำหนดตำแหน่งศาสตราจารย์โดยวิธีพิเศษ นั้น เมื่อ ก.ม. อนุมัติการแต่งตั้งแล้ว ให้ปลัดทบวงมหาวิทยาลัยดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป

อนึ่ง ในการกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์โดยวิธีพิเศษ ให้มหาวิทยาลัย/หรือสถาบัน ถ้อยปฏิบัติตามหนังสือทบวงมหาวิทยาลัย ที่ ทม. ๐๒๐๒/๒๑ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๘ ได้ต่อไป

การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของข้าราชการครู ในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ในการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการในระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ของข้าราชการครูในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ผู้เสนอขอเข้าสู่ตำแหน่งจะต้องมีคุณสมบัติเฉพาะตรงตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งที่ ก.ค. กำหนด กล่าวคือ

เกณฑ์การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ

๑. ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์

๑.๑ ผู้ที่ได้รับปริญญาตรี หรือเทียบเท่าไม่ต่ำกว่านี้ ต้องดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่า อาจารย์ ๑ หรือดำรงตำแหน่งอื่นที่ ก.ค. เทียบเท่า และได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๙ ปี หรือ

๑.๒ ผู้ที่ได้รับปริญญาโท หรือเทียบเท่า ต้องดำรงตำแหน่งอาจารย์ ๑ และปฏิบัติ หน้าที่ในตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี หรือ

๑.๓ ผู้ที่ได้รับปริญญาเอก หรือเทียบเท่า ต้องดำรงตำแหน่งอาจารย์ ๑ และปฏิบัติ หน้าที่ในตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี

๑.๔ ต้องมีผลงานทางวิชาการ ประกอบด้วย ชั่วโมงสอนประจำวิชาหนึ่งวิชาใดที่ กำหนดไว้ในหลักสูตรของสถาบัน และได้ทำการสอนได้ผลดีสมความมุ่งหมาย โดยจะต้องเสนอ เอกสารประกอบการสอนที่ผลิตขึ้นไม่น้อยกว่า ๑ รายวิชา ซึ่งมีคุณภาพดีและได้ใช้ประกอบการ สอนมาแล้ว และ

๑.๕ ต้องมีงานแต่งเรียบเรียง งานแปลหนังสือ หรือเขียนบทความทางวิชาการ ซึ่งมี คุณภาพดี และได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่มาแล้ว หรือ

๑.๖ ผลงานวิจัย ซึ่งมีคุณภาพดีและได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่มาแล้ว ทั้งนี้ ไม่นับงาน วิจัยที่ทำเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา เพื่อการรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรใด ๆ หรือ

๑.๗ ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ๆ ที่เทียบเท่า

๒. ตำแหน่งรองศาสตราจารย์

๒.๑ เป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง ดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี

๒.๒ ต้องมีผลงานทางวิชาการ ประกอบด้วย ชั่วโมงสอนประจำวิชาหนึ่งวิชาใดที่ กำหนดไว้ในหลักสูตรของสถาบัน และได้ทำการสอนได้ผลดีสมความมุ่งหมาย โดยจะต้องเสนอ

เอกสารคำสอนที่ผลิตขึ้นไม่น้อยกว่า ๑ รายวิชาซึ่งมีคุณภาพดี และใช้ประกอบการสอนมาแล้ว และ

๒.๓ ต้องมีงานแต่งเรียบเรียง งานแปลหนังสือ ตำรา หรือหนังสือที่ใช้ประกอบการศึกษาระดับปริญญา ซึ่งมีคุณภาพดี และได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่มาแล้ว หรือ

๒.๔ ผลงานวิจัย ซึ่งมีคุณภาพดี และได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่มาแล้ว ทั้งนี้ ไม่นับงานวิจัยที่ทำเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา เพื่อการรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรใด ๆ หรือ

๒.๕ ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ๆ ที่เทียบเท่า

ผลงานทางวิชาการดังกล่าว จะต้องไม่ซ้ำกับผลงานที่เคยใช้สำหรับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์มาแล้ว ทั้งนี้ จะต้องมียผลงานทางวิชาการที่เพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์

๓. ตำแหน่งศาสตราจารย์

๓.๑ เป็นผู้ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี

๓.๒ ต้องมีผลงานทางวิชาการ ประกอบด้วยชั่วโมงสอนประจำวิชาหนึ่งวิชาใดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของสถาบัน และได้ทำการสอนได้ผลดีสมความมุ่งหมาย โดยต้องเสนองานแต่งเรียบเรียงตำรา หรือหนังสือที่ใช้ประกอบการศึกษาระดับปริญญา ไม่น้อยกว่า ๑ เล่ม ซึ่งมีคุณภาพดีมาและได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่มาแล้ว และ

๓.๓ ต้องมีผลงานวิจัยซึ่ง มีคุณภาพดีมาก และได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่มาแล้ว โดยไม่นับงานวิจัยที่ทำเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา หรือประกาศนียบัตรใด ๆ หรือ

๓.๔ มีผลงานทางวิชาการดีเด่นในลักษณะอื่น ๆ ที่เทียบเท่า

ผลงานทางวิชาการดังกล่าว จะต้องไม่ซ้ำกับผลงานที่เคยใช้สำหรับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ และรองศาสตราจารย์ มาแล้ว ทั้งนี้ จะต้องมียผลงานทางวิชาการที่เพิ่มขึ้น หลังจากได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ด้วย

ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่ง อ.ก.ค. กรม อาจเสนอ ก.ค. เพื่อขอ กำหนดตำแหน่งและแต่งตั้งข้าราชการครู ให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ หรือ ศาสตราจารย์ โดยมีคุณสมบัติเฉพาะต่างไปจากที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งก็ได้ ทั้งนี้ ผู้ที่ได้รับการเสนอแต่งตั้งจะต้องมีความรู้ ความสามารถสูง และมีผลงานทางวิชาการดีเด่นเป็นพิเศษ

แนวทางปฏิบัติให้เป็นไปตามเกณฑ์การเข้าสู่ตำแหน่ง

๑. เรื่องระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง

ผู้ที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ และทำการสอนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐบาล สามารถนำระยะเวลาทั้งหมดที่สถาบันเดิมมารวมกับระยะเวลาสอนในสถาบันราชภัฏได้ ทั้งนี้จะต้องแนบตารางสอนที่เคยทำการสอนทั้งหมด และหนังสือรับรองจากคณบดีคณะ.....ที่เคยสังกัด (ฉบับจริง) มาพร้อมกับหนังสือขอกำหนดตำแหน่งด้วย

กรณีบรรจุตำแหน่งอาจารย์สถาบันราชภัฏ แต่เคยสอนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือดำรงตำแหน่งอาจารย์พิเศษของสถาบัน จะนับเวลาอย่างไร และมีเงื่อนไขอะไร

ผู้ที่เคยทำการสอนในสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนหรือเคยดำรงตำแหน่งอาจารย์พิเศษของสถาบันราชภัฏและได้ทำการสอนประจำวิชาใดวิชาหนึ่ง ซึ่งเทียบเท่าได้ไม่น้อยกว่า ๒ หน่วยกิต/ภาค สามารถนำระยะเวลาที่สอนนั้นมาเป็นเวลาในการขอกำหนดตำแหน่งได้ โดยจะนับค่านวณเวลาทำการสอนให้ ๓ ใน ๕ ของเวลาที่ทำการสอน เช่น

ถ้าทำการสอน ๑ ปีการศึกษา (๒ ภาคเรียน)	จะนับเวลาได้ ๙ เดือน
ถ้าทำการสอน (๑ ภาคเรียน)	จะนับเวลาได้ ๓ เดือน

ทั้งนี้ จะต้องแนบตารางสอนที่เคยทำการสอนทั้งหมดและหนังสือรับรองจากคณบดีคณะ.....ที่เคยสังกัด (ฉบับจริง) มาพร้อมกับหนังสือขอกำหนดตำแหน่งด้วย

๒. เอกสารประกอบการสอนและเอกสารคำสอน

ต้องใช้ประกอบการสอนมาก่อน ในแบบเสนอขอกำหนดและแต่งตั้งข้าราชการครูให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ได้ระบุงานสอนย้อนหลัง ๓ ปีการศึกษา เพื่อตรวจสอบว่าได้นำเอกสารไปใช้ประกอบการสอนในภาคเรียนใดบ้าง

๓. การเสนอผลงานที่เป็นงานแต่งเรียบเรียง หนังสือ หรือตำรา งานแปล หรืองานวิจัย

นอกจากมีคุณภาพดีจะต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่มาแล้ว ซึ่งในแนวปฏิบัติเรื่องการเผยแพร่ สำนักงาน ก.ค. ได้มีหนังสือสำนักงาน ก.ค. ที่ ศธ ๑๕๐๒/(สมต.)๑๕๒๒๗ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๓๙ เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการเสนอผลงานทางวิชาการโดยตีพิมพ์เผยแพร่ พร้อมทั้งส่งคำจำกัดความ การตีพิมพ์เผยแพร่ให้สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ และสำนักงานฯ ได้กำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติในการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการดังนี้

๓.๑ งานแต่งเรียบเรียง หนังสือ หรือตำรา งานแปล

๓.๑.๑ ผู้ขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ให้ผู้เสนอขอส่งผลงานทางวิชาการให้กับห้องสมุดของสถาบันที่ปฏิบัติงานและสถาบันอื่น ๆ จำนวน ๕ เล่ม เป็นอย่างน้อยและให้ทางสถาบันมีหนังสือรับรองการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

๓.๑.๒ ผู้ขอกำหนดตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ให้ผู้เสนอขอส่งผลงานทางวิชาการให้สถาบันการศึกษา หน่วยงานทางราชการ หรือเอกชนที่สามารถใช้ประโยชน์จากผลงานทางวิชาการได้ และให้สถาบันการศึกษา หน่วยงานราชการ หรือเอกชน มี

หนังสือตอบรับการได้รับผลงานทางวิชาการนั้น ๆ (สำหรับผลงานทางวิชาการที่เสนอขอกำหนดตำแหน่งศาสตราจารย์ ต้องตีพิมพ์จากโรงพิมพ์)

๓.๒ งานวิจัย ผู้ขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ให้ผู้เสนอขอให้นำผลงานวิจัยเสนอต่อที่ประชุมสัมมนาทางวิชาการ โดยให้แนบรายงานการประชุมทางวิชาการที่มีเนื้อเรื่องสมบูรณ์ ไปประกอบการพิจารณาด้วย

หรือ ในกรณีที่ผลงานวิจัยที่ยาวมากก็อาจตีพิมพ์เผยแพร่โดยหน่วยงานที่เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการ หรือวงวิชาชีพที่เชื่อถือได้ในสาขานั้น ๆ

หากไม่สามารถตีพิมพ์เผยแพร่ได้ทั้งฉบับ ก็ให้ตีพิมพ์ในรูปแบบของรายงาน ฉบับย่อที่มีสาระครบถ้วน (ไม่ใช่บทคัดย่อ) ลงในวารสารทางวิชาการหรือวิชาชีพนั้น หรือรายงานการประชุมทางวิชาการที่เชื่อถือได้ หรือเป็นที่ยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพสาขานั้น ตามตัวอย่างรูปแบบรายงานผลการวิจัยฉบับย่อที่จะตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ

๓.๓ งานบทความทางวิชาการ ให้ผู้เสนอขอส่งเอกสารหลักฐานตีพิมพ์บทความทางวิชาการลงในวารสารทางวิชาการหรือวิชาชีพที่เผยแพร่โดยสม่ำเสมอ หรือหลักฐานการตีพิมพ์ลงในหนังสือรวมบทความทางวิชาการ

ลักษณะผลงานทางวิชาการ

ลักษณะผลงานทางวิชาการ มี ๘ ประเภท ดังนี้

๑. เอกสารประกอบการสอน

เอกสารประกอบการสอน หมายถึง เอกสาร หรืออุปกรณ์ ที่ใช้ประกอบการสอนวิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตรซึ่งสถาบันกำหนด มีลักษณะเป็นเอกสารหรืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องในวิชาที่สอนประกอบด้วย แผนการสอน หัวข้อคำบรรยาย (มีรายละเอียดประกอบพอสมควร) และอาจมีสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้เพิ่มขึ้นอีกก็ได้ เช่น หนังสืออ่านประกอบ บทเรียนเรียง คัดย่อ เอกสารที่เกี่ยวข้องแผนภูมิ (Chart) แถบเสียง (Tape) หรือแผ่นภาพเลื่อน (Slide) เป็นต้น

๒. เอกสารคำสอน

เอกสารคำสอน หมายถึง เอกสารคำบรรยาย หรืออุปกรณ์ที่ใช้สอนวิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตรของสถาบัน มีเนื้อหาสาระสำคัญที่มีความสมบูรณ์กว่าเอกสารประกอบการสอน เอกสารประกอบการสอนหรือเอกสารคำสอน จะต้องมียุทธศาสตร์และเนื้อหาครอบคลุม ให้ครบถ้วนตามรายละเอียดของวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๑ รายวิชา และครอบคลุมด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๒.๑ ความมุ่งหมาย

๒.๒ เนื้อเรื่อง

๒.๓ กิจกรรมและวิธีสอน

๒.๔ อุปกรณ์ที่ใช้

๒.๕ วิธีประเมินผล

๓. หนังสือ (งานแต่งเรียบเรียง)

หนังสือ หมายถึง เอกสารทางวิชาการ หรือกิ่งวิชาการที่ได้เรียบเรียงอย่างมีระบบ เข้าปกเย็บเล่ม เรียบร้อย มีสารบัญชั้แบ่งหมวดหมู่ของเนื้อหาอย่างชัดเจน (ตีพิมพ์) ใช้อักษรตัวพิมพ์และมีการเผยแพร่

๔. ตำรา (งานแต่งเรียบเรียง)

ตำรา หมายถึง เอกสารที่ใช้ในการเรียนวิชาใดวิชาหนึ่งที่ได้เรียบเรียงอย่างมีระบบ เช่น ประกอบด้วย คำนำ สารบัญ เนื้อเรื่อง สรุป และการอ้างอิงที่ครบถ้วนสมบูรณ์ ทันสมัย โดยจะต้องมีเนื้อหาสาระอย่างละเอียดครอบคลุมหลักสูตร โดยมีวัตถุประสงค์ ที่ใช้เป็นหลักในการเรียนการสอนตามหลักสูตรซึ่งสถาบันกำหนด หรือเป็นเอกสารทางวิชาการที่เป็นส่วนหนึ่งของวิชาตามหลักสูตรที่มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง มีเนื้อหาสาระที่ลึกซึ้ง โดยมีการเรียบเรียงอย่างเป็นระบบ และจัดทำเป็นรูปเล่มอย่างเรียบร้อย

๕. งานวิจัย

งานวิจัย หมายถึง งานศึกษาค้นคว้าอย่างมีระบบ และมีความมุ่งหมายอย่างแน่นอน เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ หรือหลักการบางอย่างที่จะนำไปสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือการนำวิชาการนั้นมาประยุกต์

การรายงานผลงานวิจัย มีลักษณะเป็นเอกสารที่มีรูปแบบของการวิจัยตามหลักวิชาการ เช่น มีการตั้งสมมติฐาน หรือมีการกำหนดปัญหาที่ชัดเจนสมเหตุสมผล โดยต้องระบุวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนแน่นอน มีการรวบรวมข้อมูล พิจารณาวิเคราะห์ตีความ และสรุปผลการวิจัยที่สามารถให้คำตอบหรือบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้

๖. งานแปล

งานแปล หมายถึง การแปลหนังสือจากต้นฉบับเดิมที่เป็นงานในภาษาอื่น ซึ่งจะต้องสื่อความหมายให้ถูกต้องตรงตามความหมายเดิม โดยรักษาอรรถรส เนื้อหา และลีลาการเขียนของต้นฉบับไว้ (งานแปล ใช้ขอตำแหน่งตำแหน่งได้เฉพาะตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และรองศาสตราจารย์)

๗. บทความทางวิชาการ

บทความทางวิชาการ หมายถึง เอกสารซึ่งเรียบเรียงจากผลงานทางวิชาการของตนเอง หรือของผู้อื่นในลักษณะที่เป็นการวิเคราะห์ วิจัย หรือเสนอแนวความคิดใหม่ ๆ จากพื้นฐานทางวิชาการนั้น (ขอได้เฉพาะตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์)

สำหรับบทความทางวิชาการที่เขียนขึ้นเพื่อเป็นความรู้ทั่วไป สำหรับประชาชน
นั้นอาจใช้ได้บ้าง หากมีคุณค่าทางวิชาการเพียงพอ

๘. ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น

ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น หมายถึง ผลงานอย่างอื่นที่ไม่ใช่เอกสาร
ประกอบการสอน เอกสารคำสอน หนังสือ ตำรา งานแปล บทความทางวิชาการ หรืองานวิจัย
โดยปกติหมายถึง สิ่งประดิษฐ์ หรืองานสร้างสรรค์ที่มีคุณค่า เช่น เครื่องทุนแรง ผลงาน
ด้านศิลปะ ฯลฯ ผลงานทางวิชาการดังกล่าวอาจบันทึกในภาพยนตร์ วิดีทัศน์ หรือแถบบันทึก
เสียง ฯลฯ ก็ได้

ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นที่เสนอมานั้น จะต้องผ่านการพิสูจน์หรือมี
หลักฐานรายละเอียดต่าง ๆ ประกอบ แสดงให้เห็นคุณค่าของผลงานว่า ได้มาตรฐานของตำแหน่ง
ทางวิชาการในระดับศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์ แล้วแต่กรณี

จำนวนข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย สาย ก (จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ)
ที่เกษียณอายุราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ (๑ ตุลาคม ๒๕๕๖)*

มหาวิทยาลัย/สถาบัน	ตำแหน่งทางวิชาการ				
	อาจารย์	ผศ.	วศ.	ศ.	รวม
๑. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	๓	๑๕	๔๐	๖	๖๓
๒. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	-	๘	๑๑	๑	๒๐
๓. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	๕	๑๒	๒๒	๒	๔๑
๔. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	๗	๑๕	๙	๔	๓๕
๕. มหาวิทยาลัยทักษิณ	๕	-	-	-	๕
๖. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	-	๑	-	-	๑
๗. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	๑	๔	๑๐	-	๑๕
๘. มหาวิทยาลัยนเรศวร	-	๒	๒	-	๔
๙. มหาวิทยาลัยบูรพา	๔	๒	๑	-	๗
๑๐. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	-	๒	๒	-	๔
๑๑. มหาวิทยาลัยมหิดล	๓	๑๗	๓๐	๖	๕๖
๑๒. มหาวิทยาลัยแม่โจ้	-	๑	๑	-	๒
๑๓. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	-	๔	๑๘	-	๒๒
๑๔. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	๕	๙	๑๑	๑	๒๖
๑๕. มหาวิทยาลัยศิลปากร	๒	๕	๔	๑	๑๒
๑๖. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	๒	๓	๓	๑	๙
๑๗. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	-	-	๖	-	๖
๑๘. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	-	-	๑	-	๑
๑๙. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	๓	๕	๓	-	๑๑
๒๐. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ	๒	-	-	-	๒
๒๑. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	-	๕	๑	-	๖
ผลรวม	๔๒	๑๑๐	๑๗๕	๒๑	๓๔๘

ข้อมูล ณ มีนาคม ๒๕๕๖

*ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ส่วนข้อมูลทะเบียนประวัติ

จำนวนข้าราชการในสถาบันราชภัฏ (จำแนกตามตำแหน่งและระดับ)
ที่เกษียณอายุราชการในปี ๒๕๔๖*

หน่วยงาน/สถาบัน	ตำแหน่ง ระดับ	รศ.	ผศ.	อาจารย์ ๒	นักวิชาการศึกษา	รวม
		๙	๘	๗	๙	
ไนกรม					๑	๑
เชียงใหม่		๑	๙			๖
เชียงใหม่		๒	๖	๖		๑๔
ลำปาง			๑	๑		๒
อุดรดิตถ์			๓	๒		๕
กำแพงเพชร			๒	๑		๓
นครสวรรค์			๒	๔		๖
พิจิตรสงคราม		๓	๔			๗
เพชรบูรณ์		๑		๑		๒
มหาสารคาม			๑	๑		๒
เลย			๑			๑
สกลนคร				๒		๒
อุดรธานี			๑	๑		๒
นครราชสีมา		๑	๓	๓		๗
บุรีรัมย์			๔	๒		๖
อุบลราชธานี			๒	๒		๔
ราชบุรี		๑	๒	๔		๗
เทพสตรี		๑	๑	๑		๓
พระนครศรีอยุธยา			๗	๑		๘
เพชรบุรีวิทยาลัย			๓	๔		๗
จำไพพรรณี			๒	๒		๔
กาญจนบุรี			๑	๑		๒
นครปฐม		๑	๔	๒		๗
เพชรบุรี			๒	๑		๓
หมู่บ้านจอมบึง			๒			๒
นครศรีธรรมราช		๑	๒	๔		๗
ภูเก็ต			๑			๑

๓๗

ยะลา		๑			๑
สงขลา		๑๑	๓		๑๔
สุราษฎร์ธานี		๑	๑		๒
จันทบุรี	๑	๖	๕		๑๒
ชลบุรี	๒	๑	๒		๕
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา	๑	๕	๒		๘
พระนคร	๔	๖	๕		๑๕
สวนดุสิต		๗	๓		๑๐
สวนสุนันทา	๒	๕	๑		๘
รวมทั้งสิ้น	๒๒	๑๐๒	๗๔	๑	๑๗๙

*ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

จำนวนข้าราชการในสถาบันราชภัฏ (จำแนกตามตำแหน่งและระดับ)
ที่จะเกษียณอายุราชการในปี ๒๕๔๗*

หน่วย/สถาบันราชภัฏ	ตำแหน่ง ระดับ	นักบริหาร	เจ้าหน้าที่ วิเคราะห์	ผศ.	รต.	ศึกษา นิเทศ	สถาปนิก	อาจารย์ ๑	อาจารย์ ๒	อาจารย์ ๓		รวม
		๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	
โหมกรวม		๑	๑			๑	๑					๓
เชียงใหม่				๒						๑		๓
เชียงใหม่				๑	๑				๑			๓
ลำปาง				๑					๑			๒
อุดรธานี				๑					๑	๑		๓
กำแพงเพชร				๑								๑
นครสวรรค์				๑	๑					๑		๓
พิจิตรสงขลารวม				๑								๑
เพชรบูรณ์				๑								๑
มหาสารคาม				๑	๑			๑	๑			๓
ชัยภูมิ				๑	๑							๒
สกลนคร				๑					๑			๒
อุดรธานี				๑					๑			๒
นครราชสีมา				๑					๑			๒
บุรีรัมย์				๑					๑			๒
สุรินทร์				๑					๑			๒
อุบลราชธานี				๑	๑				๑			๓
ราชบุรี				๑					๑			๒
เทพสถิตย์				๑								๑
พระนครศรีอยุธยา				๑	๑				๑			๓
เพชรบุรีวิทยาลัย				๑					๑			๒
จำปาศักดิ์				๑					๑			๒
กาญจนบุรี				๑					๑			๒
นครปฐม				๑					๑			๒
เพชรบุรี				๑					๑			๒
หมู่บ้านจอมบึง				๑	๑				๑			๓
นครศรีธรรมราช				๑					๑			๒

ภูเก็ต			๑		1						๑
ยะลา			๒								๒
สงขลา			๗	๓							๑๐
สวนเขตรักษา			๕					๒			๗
จังหวัดน่าน			๑๒	๒				๓			๑๗
บึงบัว			๑	๑				๒			๔
บ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา			๕	๕				๒			๑๒
พระนคร			๕	๒				๕			๑๑
สวนตุลิต			๕					๓			๑๑
สวนสุนันทา			๕	๑				๓	๒		๑๕
รวมทั้งสิ้น	๑	๑	๑๕๒	๑๗	๑	๑	๑	๑๕	๕	๑	๒๕๕

*ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

จำนวนข้าราชการครูสังกัดสถาบันราชภัฏ ที่ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์*

ที่	สถาบันราชภัฏ	จำนวน	หมายเหตุ
๑	เชียงใหม่	๒	๑. สถาบันราชภัฏทุกแห่งยังไม่มีศาสตราจารย์ ๒. รายงานข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๖
๒	เชียงใหม่	๗	
๓	ลำปาง	๕	
๔	อุตรดิตถ์	๑	
๕	กำแพงเพชร	๑	
๖	นครสวรรค์	๑	
๗	พิจิตรสงคราม	๑	
๘	เพชรบูรณ์	๑	
๙	มหาสารคาม	๑	
๑๐	เลย	๑	
๑๑	สกลนคร	๓	
๑๒	อุดรธานี	๑	
๑๓	กาฬสินธุ์	๐	
๑๔	นครพนม	๐	
๑๕	นครราชสีมา	๑	
๑๖	บุรีรัมย์	๑	
๑๗	สุรินทร์	๑	
๑๘	อุบลราชธานี	๑	
๑๙	ชัยภูมิ	๐	
๒๐	ศรีสะเกษ	๑	
๒๑	ร้อยเอ็ด	๐	
๒๒	ราชบุรี	๑	
๒๓	เทพสตรี	๑	
๒๔	พระนครศรีอยุธยา	๑	
๒๕	เพชรบุรีวิทยาลัยการณ	๑	
๒๖	ราไพบรณ	๑	
๒๗	กาญจนบุรี	๑	
๒๘	นครปฐม	๑	
๒๙	เพชรบุรี	๑	
๓๐	หมู่บ้านจอมบึง	๑	

๓๑	นครศรีธรรมราช	๑
๓๒	ภูเก็ต	๙
๓๓	ยะลา	๓
๓๔	สงขลา	๖
๓๕	สุราษฎร์ธานี	๔
๓๖	จันทระเกษม	๑๔
๓๗	ธนบุรี	๑๑
๓๘	บ้านสมเด็จเจ้าพระยา	๑๓
๓๙	พระนคร	๑๒
๔๐	สวนดุสิต	๑๑
๔๑	สวนสุนันทา	๗
	รวม	๒๒๑

*ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

Source - มติคณะรัฐมนตรี (Th)

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ซึ่งรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยเห็นชอบแล้ว มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

1.1 แก้ไขชื่อ "ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ." เป็น "ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ."

1.2 แก้ไขวันใช้บังคับเป็น ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

1.3 กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับกับสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาเกี่ยวกับการอาชีวศึกษา และการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาเกี่ยวกับการอาชีวศึกษาไม่ได้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการอุดมศึกษา แต่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.4 แก้ไขคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา โดยกำหนดให้ลักษณะต้องห้ามในกรณีเป็นบุคคลล้มละลายไปใช้บังคับกับผู้ซึ่งจะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาในตำแหน่งที่ไม่มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการเงิน การคลัง และการพัสดุ เพื่อให้บุคคลล้มละลายสามารถประกอบสัมมาชีพได้ตามความรู้ความสามารถของตน

1.5 กำหนดให้อัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามประเด็นอภิปรายและมติของคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ 4 และความเห็นของคณะกรรมการอำนวยการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

1.6 ให้สภาสถาบันอุดมศึกษามีอำนาจกำหนดให้มีวันหยุดพิเศษเฉพาะกรณีเพิ่มขึ้นตามความจำเป็น รวมทั้งให้มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

ซึ่งดำรงตำแหน่งวิชาการลาหยุด เพื่อไปเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการหรือตามโครงการแลกเปลี่ยนคณาจารย์ ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

1.7 แก้ไของค์ประกอบคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา โดยตัดเลขาธิการ ภาควิชาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแห่งชาติ และเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานออก และได้เพิ่มตำแหน่งนายกสภาสถาบันอุดมศึกษาเป็นกรรมการ

1.8 แก้ไขปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้การบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษามีความคล่องตัวยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารงานไปยังสถาบันอุดมศึกษา

1.9 กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคล วินัย และการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ และการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับของสภาสถาบันอุดมศึกษา

1.10 ให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งดำรงตำแหน่งวิชาการตั้งแต่ระดับรองศาสตราจารย์ขึ้นไป เมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ อาจได้รับการต่ออายุราชการ เพื่อดำเนินการสอนหรือวิจัยต่อไปได้จนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

1.11 ปรับปรุงบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยให้ชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น และแก้ไขโทษทางวินัยของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับโทษทางวินัยของข้าราชการพลเรือน

1.12 ปรับปรุงบทบัญญัติในส่วนการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ โดยกำหนดให้อุทธรณ์และร้องทุกข์ต่อสภาสถาบันอุดมศึกษา ในกรณีลงโทษไม่ร้ายแรง ส่วนกรณีลงโทษร้ายแรงถึงขั้นให้ออกหรือไล่ออก ให้ผู้ถูกลงโทษยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้โดยตรง เพื่อให้กระบวนการอุทธรณ์รวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ซึ่งได้ยกร่างขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2545 มีสาระสำคัญ คือ แก้ไขนิยามคำว่า "ข้าราชการพลเรือน" ให้หมายความรวมถึงข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา และเพิ่มเติมบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการเกษียณอายุของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป โดยกำหนดให้สามารถต่ออายุราชการได้

ภาคผนวก

:

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

พ.ศ. ๒๔๙๔

(๑)

พระราชบัญญัติ
บำเหน็จบำนาญข้าราชการ

พ.ศ. ๒๔๙๕

ในพระปรมาภิไธย

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

ธานีวัต กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๔๙๕

เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการและกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน

พระมหากษัตริย์ โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๕”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกบรรดากฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญทหารกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน และบรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการ” หมายความว่า ทหารและข้าราชการพลเรือน

“ทหาร” หมายความว่า นายทหารสัญญาบัตร นายทหารประทวนตลอดจนว่าที่ยศนั้น ๆ และพลทหารประจำการ

^๑ รก.๒๔๙๕/๒๕/๑พ/๑๑ เมษายน ๒๔๙๕

“ข้าราชการพลเรือน”^๒ หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการฝ่ายอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง ข้าราชการฝ่ายรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ข้าราชการตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ ข้าราชการครูตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู และข้าราชการกลาโหมพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร

“เวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ” หมายความว่า เวลาราชการที่ข้าราชการรับราชการมาตั้งแต่ต้นจนถึงวันสุดท้ายที่ได้รับเงินเดือนตามเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

“เงินเดือนเดือนสุดท้าย”^๓ หมายความว่า เงินเดือนที่ได้รับจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนเดือนสุดท้ายที่ออกจากราชการ รวมทั้งเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับค่าวิชาและหรือเงินเพิ่มการเลื่อนฐานะ และหรือสำหรับประจำตำแหน่งที่ต้องฝ่าอันตรายเป็นปกติ และหรือสำหรับการสู้รบ และหรือสำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิด แต่ไม่รวมถึงเงินเพิ่มอย่างอื่น ๆ ส่วนข้าราชการตำรวจซึ่งกรมตำรวจสั่งแต่งตั้งให้ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการตำรวจโดยได้รับเงินเดือนจากผู้ว่าจ้าง เงินเดือนเดือนสุดท้าย หมายความว่า เงินเดือนที่ผู้ว่าจ้างจ่ายตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาตามอัตราเงินเดือนในบัญชีต่อท้ายกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจเดือนสุดท้ายที่ออกจากราชการ รวมทั้งเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับค่าวิชา และหรือเงินเพิ่มการเลื่อนฐานะ และหรือสำหรับประจำตำแหน่งที่ต้องฝ่าอันตรายเป็นปกติ และหรือสำหรับการสู้รบ และหรือสำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิด แต่ไม่รวมถึงเงินเพิ่มอย่างอื่น ๆ

“เงินเดือนเดิม”^๔ หมายความว่า เงินเดือนเดือนสุดท้ายที่เคยได้รับสูงสุดในครั้งใดก่อนออกจากราชการ แต่ในกรณีที่มีการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการ เงินเดือนเดิมให้หมายความถึงเงินเดือนเดือนสุดท้ายที่เคยได้รับสูงสุดในครั้งใดก่อนออกจากราชการและได้ปรับตามกฎหมายหรือข้อบังคับที่ใช้บังคับแก่ข้าราชการนั้นแล้ว

“บำเหน็จ” หมายความว่า เงินตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการมาซึ่งจ่ายครั้งเดียว

“บำนาญ” หมายความว่า เงินตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการมาซึ่งจ่ายเป็นรายเดือน

“แพทย์ที่ทางราชการรับรอง” หมายความว่า ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ หรือแพทย์ที่มีสิทธิประกอบโรคศิลปะในต่างประเทศซึ่งประกอบโรคศิลปะอยู่ในต่างประเทศนั้น และกระทรวงสาธารณสุขได้รับรองให้ทำการตรวจและแสดงความคิดเห็นตามความในพระราชบัญญัตินี้ได้

^๒ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “ข้าราชการพลเรือน” แก้ไขโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๔

^๓ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “เงินเดือนเดือนสุดท้าย” แก้ไขโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๒๖

^๔ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “เงินเดือนเดิม” แก้ไขโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๗

มาตรา ๕ “ทายาทผู้มีสิทธิ”^๕ หมายความว่า

(๑) บุตร และให้หมายความรวมถึงบุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตายซึ่งได้มีการฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรก่อนหรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บิดาตายหรือนับแต่วันที่ารู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของบิดา

(๒) สามีหรือภริยา

(๓) บิดาและมารดา

“ผู้อุปการะ”^๖ หมายความว่า

(๑) ผู้ที่ได้อุปการะเลี้ยงดูให้การศึกษาผู้ตายมาแต่เยาว์จนถึงบิตามารตากับบุตร หรือ

(๒) ผู้ที่ได้อุปการะข้าราชการประจำ หรือข้าราชการบำนาญ ผู้มีรายได้ไม่เพียงพอแก่กัตภาพ หรือได้อุปการะข้าราชการบำนาญผู้ซึ่งป่วยเจ็บทุพพลภาพ หรือวิกลจริตไม่สามารถที่จะช่วยตัวเองได้ ผู้อุปการะตามข้อนี้ต้องเป็นผู้ให้อุปการะประจำเป็นส่วนใหญ่

“ผู้อยู่ในอุปการะ”^๗ หมายความว่า ผู้ที่ได้อยู่ในความอุปการะของผู้ตายตลอดมา โดยจำเป็นต้องมีอุปการะและความตายของผู้นั้นทำให้ได้รับความเดือนร้อนเพราะขาดความอุปการะ

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ลักษณะ ๑

บำเหน็จบำนาญปกติ

หมวด ๑

สิทธิในบำเหน็จบำนาญปกติ

มาตรา ๖ เมื่อข้าราชการผู้ได้ออกจากราชการ ให้จ่ายบำเหน็จหรือบำนาญให้ตามเกณฑ์ซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

สิทธิในบำเหน็จหรือบำนาญเป็นสิทธิเฉพาะตัว จะโอนไม่ได้

^๕ มาตรา ๕ นิยามคำว่า “ทายาทผู้มีสิทธิ” เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๓๖

^๖ มาตรา ๕ นิยามคำว่า “ผู้อุปการะ” เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔

^๗ มาตรา ๕ นิยามคำว่า “ผู้อยู่ในอุปการะ” เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔

(๙)

มาตรา ๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๘ ข้าราชการซึ่งจะได้รับบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อก่อนออกจากราชการหรือก่อนได้รับคำสั่งให้ไปทำการใด ๆ ตามความในมาตรา ๒๘ ต้องได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือน

มาตรา ๘^๘ บุคคลที่ระบุไว้ต่อไปนี้ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติตามพระราชบัญญัตินี้

(๑) ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ และข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการซึ่งถูกไล่ออกจากราชการเพราะมีความผิด

(๒) ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการและข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการซึ่งถูกไล่ออกหรือปลดออกจากราชการเพราะมีความผิด

(๓) ข้าราชการวิสามัญหรือลูกจ้าง เว้นแต่ในกรณีที่มีข้อกำหนดให้บำเหน็จหรือบำนาญไว้ในหนังสือสัญญาจ้างตามความต้องการของรัฐบาล

(๔) ผู้ซึ่งรัฐบาลกำหนดเงินอย่างอื่นไว้ให้แทนบำเหน็จหรือบำนาญแล้ว

(๕) ผู้ซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญไม่ครบหนึ่งปีบริบูรณ์

(๖) ผู้ซึ่งไม่เคยรับราชการมาก่อน แต่ได้เป็นทหารตามกฎหมายว่าด้วยทหารรับราชการทหาร เมื่อปลดเป็นกองหนุนแล้วและได้เข้ารับราชการอีก โดยเวลารับราชการจะติดต่อกับเวลาราชการกองประจำการหรือไม่ก็ตาม ยังไม่ครบหนึ่งปีบริบูรณ์

มาตรา ๙ ข้าราชการมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) เหตุทดแทน

(๒) เหตุทุพพลภาพ

(๓) เหตุสูงอายุ

(๔) เหตุรับราชการนาน

มาตรา ๑๐ สิทธิในการขอบำเหน็จบำนาญปกติตามพระราชบัญญัตินี้ให้มีอายุสาม

ปี

^๘ มาตรา ๘ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๕๓

(๕)

มาตรา ๑๑⁹ บำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนนั้น ให้แก่ข้าราชการซึ่งออกจากประจำการ เพราะเลิก หรือยุบตำแหน่ง หรือซึ่งมีคำสั่งให้ออกโดยไม่มีความผิด หรือซึ่งออกตามบทบัญญัติใน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือทหารซึ่งออกจก กองหนุนเบือหวัด

มาตรา ๑๒ บำเหน็จบำนาญเหตุทุพพลภาพนั้น ให้แก่ข้าราชการผู้ป่วยเจ็บทุพพลภาพ ซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจและแสดงความเห็นว่าไม่สามารถที่จะรับราชการในตำแหน่งหน้าที่ซึ่ง ปฏิบัติอยู่นั้นต่อไป

มาตรา ๑๓¹⁰ บำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุนั้น ให้แก่ข้าราชการผู้มื่ออายุครบหกสิบปี บริบูรณ์แล้ว

ถ้าข้าราชการผู้มื่ออายุครบห้าสิบปีบริบูรณ์แล้ว ประสงค์จะลาออกจากราชการก็ให้ผู้มี คำนวณสิ่งอนุญาตให้ลาออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุได้

มาตรา ๑๔¹¹ บำเหน็จบำนาญเหตุรับราชการนานนั้น ให้แก่ข้าราชการซึ่งมีเวลาราชการ สำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบสามสิบปีบริบูรณ์แล้ว

ถ้าข้าราชการผู้มื่อเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบยี่สิบห้าปีบริบูรณ์แล้ว ประสงค์จะลาออกจากราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตให้ลาออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำเนญเหตุ รับราชการนานได้

มาตรา ๑๕ ข้าราชการผู้ซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญไม่ถึงสิบปี บริบูรณ์ มีสิทธิได้บำเหน็จ

ข้าราชการผู้ซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตั้งแต่สิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป มี สิทธิได้บำนาญ

มาตรา ๑๖ ข้าราชการผู้มีสิทธิได้บำนาญจะยื่นคำขอรับบำเหน็จตามเกณฑ์ในมาตรา ๓๒ แทนบำนาญก็ได้

มาตรา ๑๗¹² ข้าราชการผู้มื่อเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบสิบปี บริบูรณ์แล้ว ออกจากราชการเพราะลาออกและไม่มีสิทธิที่จะได้รับบำเหน็จบำเนญปกติตามความใน มาตรา ๙ ก็ให้ได้รับบำเหน็จตามเกณฑ์ในมาตรา ๓๒

⁹ มาตรา ๑๑ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

¹⁰ มาตรา ๑๓ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๖

¹¹ มาตรา ๑๔ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๖

¹² มาตรา ๑๗ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๖

(๖)

มาตรา ๑๔¹³ ข้าราชการการเมืองตำแหน่งรัฐมนตรีซึ่งได้รับราชการในตำแหน่ง
ข้าราชการการเมืองมาแล้วและมีเวลาราชการในตำแหน่งข้าราชการการเมืองรวมกันไม่น้อยกว่าสี่ปีบริบูรณ์
เมื่อออกจากตำแหน่งและไม่ประสงค์จะรับบำเหน็จบำนาญตามความในบทแห่งพระราชบัญญัตินี้โดย
ประการอื่น ก็ให้มีสิทธิรับบำนาญเดือนละสองพันบาท

แต่ถ้าข้าราชการผู้นั้นมีสิทธิได้รับหรือเคยได้รับบำนาญปกติอยู่ก่อนแล้วเมื่อข้าราชการผู้นั้น
นั้นได้ใช้สิทธิตามความในวรรคก่อน สิทธิรับบำนาญที่มีอยู่แล้วนั้นเป็นอันสิ้นไป

การคำนวณเวลาราชการตามความในมาตรานี้ ไม่ให้รวมเวลาราชการที่ผู้นั้นได้รับบำเหน็จ
บำนาญไปแล้ว ถ้ามีเข้าด้วย

หมวด ๒

เวลาราชการและการนับเวลาราชการสำหรับ

คำนวณบำเหน็จบำนาญ

มาตรา ๑๕¹⁴ ข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว เป็นอันพ้นจากราชการเมื่อ
สิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ สมุหราชองครักษ์
รองสมุหราชองครักษ์ ข้าราชการการเมือง ข้าราชการตุลาการ ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส และ
ข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส

การพ้นจากราชการของข้าราชการพลเรือนในพระองค์ สมุหราชองครักษ์ และรองสมุห
ราชองครักษ์ ให้เป็นไปตามพระราชอัธยาศัย

การพ้นจากราชการของข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสให้เป็นไป
ตามมาตรา ๑๕ ทวิ

การพ้นจากราชการของข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสให้เป็นไปตาม
มาตรา ๑๕ ตริ

มาตรา ๑๕ ทวิ¹⁵ ข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส ที่มีอายุครบหก
สิบห้าปีบริบูรณ์แล้ว เป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบ
ห้าปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการที่ได้ผ่านการประเมินแล้วว่ายังมีสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ ก็
ให้รับราชการต่อไปได้ถึงสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์

¹³ มาตรา ๑๔ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒

¹⁴ มาตรา ๑๕ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๕๓

¹⁵ มาตรา ๑๕ ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๕๒

หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินสมรรถภาพของข้าราชการตุลาการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการตุลาการกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

มาตรา ๑๙ ตรี¹⁶ ข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสที่มีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์แล้ว เป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการอัยการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการอัยการที่ได้ผ่านการประเมินแล้วว่ายังมีสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ก็ให้รับราชการต่อไปได้จนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการอัยการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์

หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินสมรรถภาพของข้าราชการอัยการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการอัยการกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส

มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน เป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการ เว้นแต่

- (๑) ข้าราชการสังกัดกระทรวงกลาโหม ให้กระทรวงกลาโหมเป็นเจ้าหน้าที่
- (๒) ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ให้กระทรวงยุติธรรมเป็นเจ้าหน้าที่
- (๓) ข้าราชการครู ให้กระทรวงศึกษาธิการเป็นเจ้าหน้าที่

มาตรา ๒๑¹⁷ ก่อนสิ้นเดือนสุดท้ายของปีงบประมาณทุกปี ให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการตามมาตรา ๒๐ ยื่นบัญชีรายชื่อข้าราชการผู้มีสิทธิจะได้รับบำเหน็จบำนาญ เนื่องจากการเกษียณอายุตามมาตรา ๑๙ มาตรา ๑๙ ทวิ และมาตรา ๑๙ ตรี ในปีงบประมาณถัดไปต่อเจ้ากระทรวงของผู้นั้นและกระทรวงการคลัง เว้นแต่ในกรณีของข้าราชการตุลาการและข้าราชการอัยการซึ่งจะพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการหรือข้าราชการอัยการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์หรือหกสิบห้าปีบริบูรณ์ แล้วแต่กรณี ให้ยื่นบัญชีรายชื่อก่อนสิ้นปีงบประมาณดังกล่าวไม่น้อยกว่าหกสิบวัน

ในกรณีที่มีการต่อเวลาราชการให้แก่ข้าราชการผู้ใด ให้เจ้ากระทรวงแจ้งไปให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุทราบ และให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุแจ้งต่อไปถึงกระทรวงการคลัง

มาตรา ๒๒ การต่อเวลาราชการหนึ่งปีคราวแรกนั้น ให้นับตั้งแต่วันอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ และถ้าจะต่อเวลาราชการให้ในปีถัดไปอีก ให้สั่งต่อเวลาราชการล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือนก่อนสิ้นวันครบการต่อเวลาราชการครั้งสุดท้าย ถ้ามิได้มีการสั่งต่อเวลาราชการภายในกำหนดดังกล่าว ให้ถือว่าข้าราชการผู้นั้นพ้นจากราชการถัดจากวันครบการต่อเวลาราชการครั้งสุดท้ายนั้น

¹⁶ มาตรา ๑๙ ตรี เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๕๓

¹⁷ มาตรา ๒๑ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๕๓

(๘)

มาตรา ๒๓ การนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญนั้นให้นับแต่วันรับราชการรับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือน ซึ่งมีใช้ลัทธิข้าราชการวิสามัญหรือลูกจ้างครูประจำชั้น สारวดีการศึกษา หรือข้าราชการวิสามัญที่ได้มีบทบัญญัติของกฎหมายให้ยกฐานะหรือให้เปลี่ยนฐานะเป็นข้าราชการที่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญตามมาตรา ๗ ได้ และเมื่อได้มีการยกฐานะหรือเปลี่ยนฐานะเป็นข้าราชการที่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญดังกล่าวแล้ว ก็ให้นับเวลาระหว่างที่เป็นครูประจำชั้น สारวดีการศึกษา หรือข้าราชการวิสามัญที่ติดต่อกับวันที่ได้มีการยกฐานะหรือการเปลี่ยนฐานะนั้นเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญได้ด้วย

ข้าราชการซึ่งทำงานหรือรับราชการก่อนอายุครบสิบแปดปีบริบูรณ์ให้เริ่มนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตั้งแต่วันที่มียายุครบสิบแปดปีบริบูรณ์เป็นต้นไป

ผู้ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนทหารกองประจำการ ให้มีสิทธินับเวลาราชการได้ตั้งแต่วันที่ขึ้นทะเบียนทหารกองประจำการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

มาตรา ๒๓ ทวิ¹⁸ การนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญของข้าราชการที่โอนมาจากข้าราชการส่วนจังหวัด หรือข้าราชการที่โอนมาจากพนักงานเทศบาล ให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ใช้อยู่ในวันโอน เป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญด้วย

มาตรา ๒๔ ผู้ซึ่งกระทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ในระหว่างเวลาที่มีการรบหรือการสงคราม หรือมีการปราบปรามการจลาจล หรือในระหว่างเวลาที่มีพระบรมราชโองการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือในระหว่างเวลาที่สั่งให้เป็นกบฏหรือกบฏกบฏ ให้นับเวลาราชการที่ปฏิบัติการตามสิ่งเป็นทวีคูณ แม้ว่าในระยะเวลาดังกล่าวนั้นจะไม่ได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนก็ตาม

ในกรณีที่มีการประกาศใช้กฎอัยการศึกในเขตพื้นที่ใด ให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจพิจารณาให้ข้าราชการซึ่งประจำปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเขตที่ได้มีประกาศใช้กฎอัยการศึคนั้นได้รับการนับเวลาราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างนั้นเป็นทวีคูณได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด หลักเกณฑ์ดังกล่าวให้พิจารณาความจำเป็นของสถานการณ์โดยคำนึงถึงความยากลำบากและการเสี่ยงอันตรายอย่างแท้จริงของข้าราชการนั้น

ในกรณีตามวรรคหนึ่งหรือกรณีที่คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้นับเวลาราชการเป็นทวีคูณตามวรรคสอง ถ้าผู้ใดมีเวลาราชการซึ่งอาจนับเป็นทวีคูณในเวลาเดียวกันได้หลายประการ ก็ให้นับเวลาระหว่างนั้นเป็นทวีคูณแต่ประการเดียว¹⁹

¹⁸ มาตรา ๒๓ ทวิ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๒

¹⁹ มาตรา ๒๔ วรรคสอง และวรรคสาม แก้ไขโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่

มาตรา ๒๕ เวลาป่วยหรือลา หรือต้องพักราชการ ซึ่งได้รับอนุญาตให้รับเงินเดือนเต็ม นั้น สำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญให้นับเหมือนเต็มเวลาราชการ

มาตรา ๒๖ เวลาป่วยหรือลา หรือต้องพักราชการ ซึ่งได้รับอนุญาตให้รับเงินเดือนไม่เต็มนั้น สำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญให้นับเวลาตามส่วนแห่งเงินเดือนที่ได้รับ

มาตรา ๒๗ เวลาป่วยหรือลา หรือต้องพักราชการ หรือมิได้อยู่รับราชการ ซึ่งมีได้รับอนุญาตให้รับเงินเดือน ไม่นับเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่าผู้ที่มีได้อยู่รับราชการด้วยเหตุที่ถูกส่งทัณฑ์หวงวิญญตามกฎหมายว่าด้วยวินัยทหารหรือตำรวจ

มาตรา ๒๖ ในระหว่างที่ทหารกองหนุนได้รับเบี้ยหวัด ให้นับเวลาสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเสมอหนึ่งในสี่ของเวลาอยู่รับราชการ

มาตรา ๒๗ ข้าราชการซึ่งทางราชการคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกให้ไปดูการหรือศึกษาวิชาในต่างประเทศ ให้นับเวลาสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญในระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการ

มาตรา ๒๘ ข้าราชการที่ได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือน ซึ่งทางราชการสั่งให้ไปทำการใด ๆ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา ผู้นั้นยังไม่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญ และให้นับเวลาสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญในระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการ

มาตรา ๒๙ เวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญให้นับแต่จำนวนปี เศษของปีถ้าถึงครึ่งปีให้นับเป็นหนึ่งปี

การนับระยะเวลาตามความในวรรคก่อน สำหรับเดือน หรือวัน ให้คำนวณตามวิธีการจ่ายเงินเดือน และให้นับสิบสองเดือนเป็นหนึ่งปี สำหรับจำนวนวัน ถ้ามีรวมกันหลายระยะ ให้นับสามสิบวันเป็นหนึ่งเดือน

มาตรา ๓๐^{๒๐} ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองผู้ได้ออกจากราชการไปแล้ว ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่ ให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

ข้าราชการการเมืองผู้ใดซึ่งต้องออกหรือพ้นจากตำแหน่งโดยผลของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และยังมีได้รับกำหนดบำเหน็จบำนาญสำหรับกระรับราชการในตอนที่ต้องออกหรือพ้นจากตำแหน่ง ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่เป็นข้าราชการการเมือง ให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญก่อนออกหรือพ้นจากตำแหน่งต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลัง

ข้าราชการการเมืองผู้ซึ่งออกหรือพ้นจากตำแหน่งโดยได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติจากการได้นับเวลาราชการที่เป็นข้าราชการการเมืองสำหรับคำนวณกำหนดบำเหน็จบำนาญหรือได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญตามมาตรา ๑๘ ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่เป็นข้าราชการการเมือง และเลิกรับ

^{๒๐} มาตรา ๓๐ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๔

บ้านาญ ในขณะที่กลับเข้ารับราชการใหม่ ให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบ้านาญก่อนออกหรือพ้นจากตำแหน่งต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลัง หากผู้นั้นประสงค์จะรับบ้านาญต่อไปจะต้องแจ้งความประสงค์ภายในสามสิบวันนับแต่วันกลับเข้ารับราชการใหม่ โดยทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานยื่นต่อส่วนราชการที่ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่ เมื่อแจ้งความประสงค์ดังกล่าวแล้ว ให้ผู้นั้นมีสิทธิรับบ้านาญต่อไปและจะนับเวลาราชการต่อเนื่องกันได้ ถ้าพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวไม่แจ้งความประสงค์ให้ถือว่าข้าราชการผู้นั้นเลิกรับบ้านาญเพื่อขอรับบ้านาญต่อเมืองโดยให้ส่วนราชการที่ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่แจ้งไปยังส่วนราชการที่ผู้นั้นรับบ้านาญอยู่เพื่อส่งจ่ายบ้านาญ²¹

ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองผู้ใดออกจากราชการโดยได้รับหรือมีสิทธิได้รับบ้านาญปกติหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดออกจากราชการโดยได้รับหรือมีสิทธิได้รับบ้านาญปกติตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบ้านาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ถ้าภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่เป็นข้าราชการการเมือง มีให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบ้านาญก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับเวลารับราชการเป็นข้าราชการการเมืองในตอนหลัง แต่ให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบ้านาญเฉพาะเวลารับราชการเป็นข้าราชการการเมืองในตอนหลังเท่านั้น

ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองผู้ใดหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดออกจากราชการไปแล้วกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการการเมือง และได้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบ้านาญก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับเวลารับราชการเป็นข้าราชการการเมืองในตอนหลังมาก่อนแล้ว ถ้าภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการการเมืองอีกมีให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบ้านาญในครั้งก่อนต่อเนื่องกับเวลารับราชการเป็นข้าราชการการเมืองในครั้งหลัง แต่ให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบ้านาญเฉพาะเวลารับราชการเป็นข้าราชการการเมืองในครั้งหลัง²²

มาตรา ๓๐ ทวิ²³

หมวด ๓

วิธีคำนวณบำเหน็จบ้านาญ

มาตรา ๓๑²⁴ ในการคำนวณบำเหน็จบ้านาญนั้น ให้ตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายเป็นเกณฑ์คำนวณ แต่แท้เป็นการคำนวณบำเหน็จบ้านาญของข้าราชการ ซึ่งพ้นจากราชการเพราะเกษียณอายุตาม

²¹ มาตรา ๓๐ วรรคสาม แก้ไขโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบ้านาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๓

²² มาตรา ๓๐ วรรคสี่ และวรรคห้า เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบ้านาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๓

²³ มาตรา ๓๐ ทวิ ทกเลิกโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบ้านาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๓

²⁴ มาตรา ๓๑ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบ้านาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๑๖

มาตรา ๑๘ เงินเดือนเดือนสุดท้ายให้หมายความรวมถึงเงินเดือนที่ได้เลื่อนในวันสุดท้ายของปีงบประมาณนั้นด้วย

การเลื่อนเงินเดือนในวันสุดท้ายของปีงบประมาณนั้นไม่ก่อให้เกิดสิทธิรับเงินเดือนที่ได้เลื่อน แต่เงินเดือนที่ได้เลื่อนนั้นให้ถือเสมือนว่าเป็นเงินเดือนเดิม

ข้าราชการผู้ใดเคยดำรงตำแหน่งในขณะเดียวกันหลายตำแหน่ง แล้วย้ายจากตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงก่อนพ้นจากราชการ ให้ถือเงินเดือนเดือนสุดท้ายของตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนที่เคยได้รับอยู่นั้นเป็นเงินเดือนเดือนสุดท้ายสำหรับตั้งเป็นเกณฑ์คำนวณ ในกรณีที่มีกฎหมายหรือข้อบังคับปรับอัตราเงินเดือนของตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงก่อนข้าราชการผู้นั้นพ้นจากราชการ ให้ถือเงินเดือนของตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงที่ปรับตามกฎหมายหรือข้อบังคับนั้นแล้ว เป็นเงินเดือนเดือนสุดท้ายสำหรับตั้งเป็นเกณฑ์คำนวณ²⁵

มาตรา ๓๒²⁶ วิธีคำนวณบำเหน็จบำนาญ ให้กระทำดังนี้

(๑) สำหรับบำเหน็จ ให้ตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยจำนวนปีเวลาราชการ

(๒) สำหรับบำนาญ ให้ตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายหารด้วยห้าสิบคูณด้วยจำนวนปีเวลา

ราชการ

มาตรา ๓๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๒ เมื่อได้แจ้งการคำนวณบำเหน็จบำนาญปกติให้ผู้มีสิทธิรับทราบล่วงหน้าสองปีแล้ว ให้ถือว่าผลการคำนวณนั้นเป็นอันเด็ดขาด

มาตรา ๓๔²⁷

หมวด ๔²⁸

ผู้รับบำนาญกลับเข้ารับราชการใหม่

มาตรา ๓๕

มาตรา ๓๕ ทวิ

ลักษณะ ๒

²⁵ มาตรา ๓๑ วรรคสาม แก้ไขโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๗

²⁶ มาตรา ๓๒ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๔

²⁷ มาตรา ๓๔ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๔

²⁸ หมวด ๔ ผู้รับบำนาญกลับเข้ารับราชการใหม่ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๕ ทวิ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๑๔

บำเหน็จบำนาญพิเศษ

มาตรา ๓๖ เมื่อข้าราชการผู้ใดประสบเหตุตั้งที่บัญญัติไว้ในลักษณะนี้ให้จ่ายบำเหน็จหรือบำนาญพิเศษให้สิทธิในบำเหน็จหรือบำนาญพิเศษเป็นสิทธิเฉพาะตัว จะโอนไม่ได้

มาตรา ๓๗ ข้าราชการ พลทหารกองประจำการ หรือบุคคลที่ทำหน้าที่ทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ผู้ใดได้รับอันตรายจนพิการ เสียแขนหรือขา หูหนวกทั้งสองข้าง ตาบอด หรือได้รับการป่วยเจ็บ ซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจแล้วและแสดงว่าถึงทุกผลภาพไม่สามารถจะรับราชการต่อไปได้อีกเลย ทั้งนี้เพราะเหตุปฏิบัติราชการในหน้าที่หรือถูกประทุษร้ายเพราะเหตุกระทำตามหน้าที่ ให้ผู้นั้นได้รับบำนาญปกติกับทั้งได้รับบำนาญพิเศษด้วย เว้นแต่การได้รับอันตราย ได้รับการป่วยเจ็บ หรือการถูกประทุษร้ายนั้นเกิดขึ้นจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือจากความผิดของตนเอง

มาตรา ๓๘ ข้าราชการผู้ใดได้รับบำเหน็จหรือบำนาญไปแล้วตามพระราชบัญญัตินี้ หรือพลทหารกองประจำการหรือบุคคลที่ทำหน้าที่ทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ผู้ใดซึ่งได้ออกจากราชการหรือพ้นจากหน้าที่ทหารไปแล้ว ถ้าภายในกำหนดเวลาสามปี นับแต่วันออกจากราชการหรือพ้นจากหน้าที่ทหาร ปรากฏหลักฐานชัดเจนว่า ผู้นั้นเกิดป่วยเจ็บถึงทุกผลภาพอันเป็นผลเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการระหว่างที่ผู้นั้นรับราชการหรือทำหน้าที่ทหารอยู่ให้จ่ายบำนาญตามมาตรา ๓๗ และถ้าถึงตายก็ให้จ่ายบำนาญตามมาตรา ๔๑ ทั้งนี้ให้จ่ายให้ นับแต่วันขอ และในกรณีที่ได้รับบำเหน็จไปแล้วก็ให้จ่ายเฉพาะบำนาญพิเศษแต่อย่างเดียว

มาตรา ๓๙ การคำนวณบำนาญพิเศษ ให้เจ้ากระทรวงเป็นผู้กำหนดตามสมควรแก่เหตุการณ์ประกอบกับความพิการ และทุกผลภาพของผู้นั้น ตามอัตราดังต่อไปนี้

- (๑) ในยามปกติ มีอัตราตั้งแต่ห้าในห้าสิบส่วนจนถึงสี่สิบในห้าสิบส่วนแห่งเงินเดือนเดือนสุดท้าย
- (๒) ผู้มีหน้าที่ต้องไปราชการหรือปฏิบัติราชการโดยอากาศยานในอากาศ หรือต้องไปราชการหรือปฏิบัติราชการโดยเรือดำน้ำ หรือมีหน้าที่ต้องทำการดำน้ำ หรือมีหน้าที่ทำการกวดเหตุระเบิด หรือมีหน้าที่ชุด ทาลาย ทำ หรือประกอบวัตถุระเบิด หรือมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับไอพิกซ์ ถ้าได้รับอันตรายด้วยหน้าที่ที่กระทำนั้น ให้มีอัตราเป็นจำนวนทั้งเงินเดือนเดือนสุดท้าย
- (๓) เวลาทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดในระหว่างเวลาที่มีการรบหรือการสงคราม หรือมีการปราบปรามการจลาจล หรือในระหว่างเวลาที่มีพระบรมราชโองการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ถ้าได้รับอันตรายด้วยหน้าที่ที่กระทำนั้น ให้มีอัตราตั้งแต่สามสิบในห้าสิบส่วนจนถึงสามสิบห้าใน

ห้าสิบส่วนของเงินเดือนเดือนสุดท้าย ในกรณีที่ไม่มีเงินเดือน ให้ถืออัตราเงินเดือนทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดเป็นเงินเดือนเดือนสุดท้าย

มาตรา ๔๐ ผู้ได้รับอันตรายถึงทุพพลภาพดังกล่าวในมาตรา ๓๗ แม้จะยังไม่มียศได้รับบำนาญปกติ ก็ให้ได้รับบำนาญปกติได้ คิดตามอัตราที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๒ ขมกกับบำนาญพิเศษด้วย

มาตรา ๔๑^{๒๙} ผู้ได้รับอันตรายดังกล่าวในมาตรา ๓๗ ถ้าถึงแก่ความตาย เพราะเหตุนั้นก่อนได้รับบำนาญพิเศษไป นอกจากบำเหน็จตกทอดซึ่งจะได้รับตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะ ๓ ก็ให้จ่ายบำนาญพิเศษให้แก่ทายาทผู้มีสิทธิตามกฎหมายดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๔ และมาตรา ๔๕ อีกด้วย ดังนี้

(๑) ในยามปกติเป็นจำนวนทั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายของผู้ตาย

(๒) ผู้มีหน้าที่ต้องไปราชการหรือปฏิบัติราชการโดยอากาศยานในอากาศหรือมีหน้าที่ต้องทำการโดดร่ม หรือต้องไปราชการหรือปฏิบัติราชการโดยเรือดำน้ำ หรือมีหน้าที่ต้องทำการดำน้ำ หรือมีหน้าที่ทำการกวาดทุ่นระเบิด หรือมีหน้าที่ขุด ทำลาย ทำหรือประกอบวัตถุระเบิด หรือมีหน้าที่เกี่ยวกับไอพิกซ์ หรือเวลาทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ในระหว่างที่มีการรบหรือการสงคราม หรือมีการปราบปรามการจลาจล หรือในระหว่างเวลาที่มีการประกาศใช้กฎอัยการศึกหรือประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ถ้าได้รับอันตรายด้วยหน้าที่ที่กระทำนั้น ให้มีอัตราเป็นจำนวนสี่สิบในห้าสิบส่วนแห่งเงินเดือนเดือนสุดท้ายของผู้ตาย

มาตรา ๔๒ ข้าราชการผู้ใดได้รับการป่วยเจ็บจนทุพพลภาพดังกล่าวในมาตรา ๓๗ เพราะเหตุ

(๑) ต้องไปปฏิบัติราชการเป็นครั้งคราวนอกตำบลที่ตั้งสำนักงานประจำ หรือ

(๒) ต้องประจำปฏิบัติราชการในท้องที่กันดารที่จะต้องเสี่ยงต่อโรคภัยไข้เจ็บซึ่งท้องที่นั้น

ได้กำหนดไว้โดยพระราชกฤษฎีกา

ถ้าปรากฏว่า ความป่วยเจ็บทุพพลภาพนั้นได้เกิดเนื่องจากการต้องไปปฏิบัติราชการหรือต้องประจำปฏิบัติราชการนั้น ก็ให้จ่ายบำนาญตามมาตรา ๓๗ และถ้าถึงตายก็ให้จ่ายบำนาญพิเศษตามมาตรา ๔๑ (๑)

มาตรา ๔๓ ข้าราชการ พลทหารกองประจำการ หรือบุคคลที่ทำหน้าที่ทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ผู้ใดสูญหายไปและมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้นั้นได้รับอันตรายดังกล่าวในมาตรา ๓๗ ถึงตาย เมื่อพ้นกำหนดสองเดือนนับแต่วันสูญหาย ให้สันนิษฐานไว้ก่อนเพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ว่า ผู้นั้นถึงแก่ความตายในวันที่สูญหาย และให้จ่ายบำนาญพิเศษตามบทบัญญัติในมาตรา ๔๑

^{๒๙} มาตรา ๔๑ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติขมกฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๐๒

ถ้าปรากฏในภายหลังว่า ผู้ที่ต้องสันนิษฐานว่าตายตามความในวรรคก่อนมิได้ตาย ก็ให้งดจ่ายบำนาญพิเศษนั้น และถ้าเจ้ากระทรวงจะต้องจ่ายเงินให้ในระหว่างเวลาที่ต้องสันนิษฐานว่าถึงแก่ความตาย ก็ให้หักจำนวนเงินทั้งหมดที่จ่ายไปแล้วออกจากจำนวนเงินที่ต้องจ่ายนั้น

มาตรา ๔๔³⁰ บำนาญพิเศษที่บัญญัติในลักษณะนี้ ให้จ่ายแก่ทายาทผู้มีสิทธิตามเกณฑ์ดังนี้

- (๑) บุตร ให้ได้รับสองส่วน ถ้าผู้ตายมีบุตรตั้งแต่สามคนขึ้นไป ให้ได้รับสามส่วน
- (๒) สามีหรือภรรยา ให้ได้รับหนึ่งส่วน
- (๓) บิดามารดา หรือบิดา หรือมารดา ที่มีชีวิตอยู่ ให้ได้รับหนึ่งส่วน

ถ้าผู้ตายไม่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษในอนุมาตราใดดังกล่าว หรือทายาทนั้นได้ตายไปก่อน ให้แบ่งบำนาญพิเศษนั้นระหว่างทายาทผู้มีสิทธิตามส่วนในอนุมาตราที่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษ

ถ้าได้มีการจ่ายบำนาญพิเศษไปแล้ว หากปรากฏว่ามีบุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตายซึ่งได้มีการฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรก่อนหรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บิดาตายหรือนับแต่วันที่ได้อุปการะหรือรู้ถึงความตายของบิดาเพิ่มขึ้น ให้แบ่งบำนาญพิเศษนั้นใหม่ระหว่างทายาทผู้มีสิทธิโดยถือว่าบุตรชอบด้วยกฎหมายตามคำพิพากษานั้นเป็นทายาทผู้มีสิทธิตั้งแต่วันที่ตายของเจ้าบ้านญ กรณีเช่นนี้ ให้กระทรวงการคลังหักเลาจากทายาทซึ่งรับบำนาญพิเศษไปก่อนแล้วคืนตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

กรณีที่ไม่สามารถหักเงินบำนาญพิเศษที่จ่ายให้ทายาทซึ่งรับเงินไปในส่วนของตนตามวรรคสามคืนได้ กระทรวงการคลังไม่ต้องรับผิดชอบจ่ายเงินบำนาญพิเศษให้แก่บุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายย้อนหลังไปถึงวันเกิดสิทธิรับบำนาญพิเศษแต่อย่างใด

ถ้าไม่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษดังกล่าวทั้ง ๓ อนุมาตรา ให้บุคคลซึ่งเจ้ากระทรวงพิจารณาเห็นว่า มีหลักฐานแสดงได้ว่าเป็นผู้อุปการะผู้ตายอยู่หรือเป็นผู้อยู่ในความอุปการะของผู้ตาย เป็นผู้รับบำนาญพิเศษตามส่วนที่เจ้ากระทรวงจะได้กำหนดให้ และเมื่อได้จ่ายบำนาญพิเศษให้แก่ผู้อุปการะหรือผู้อยู่ในความอุปการะของผู้ตายแล้ว หากปรากฏภายหลังว่ามีบุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตายซึ่งได้มีการฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรก่อนหรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บิดาตายหรือนับแต่วันที่ได้อุปการะหรือรู้ถึงความตายของบิดาให้สั่งจ่ายบำนาญพิเศษให้แก่บุตรซึ่งศาลพิพากษาว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายดังกล่าว กรณีเช่นนี้ถ้าไม่สามารถเรียกเงินบำนาญพิเศษที่จ่ายให้ผู้อุปการะหรือผู้อยู่ในความอุปการะของผู้ตายรับไปแล้วคืนได้ให้นำความในวรรคสามและวรรคสี่มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อบุคคลซึ่งได้รับบำนาญพิเศษอยู่ตามที่กล่าวข้างต้นตายหรือหมดสิทธิไป ให้ส่วนที่ผู้นั้นได้รับอยู่เป็นอันยุติลงเพียงนั้น

³⁰ มาตรา ๔๔ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๒๖

มาตรา ๔๕ บำนาญพิเศษที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๔ ให้จ่ายโดยกำหนดเวลาและเงื่อนไข ดังนี้

(๑) บุตร ให้มีสิทธิได้รับจนอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์ เว้นแต่เมื่ออายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์ นั้นกำลังศึกษาอยู่ในชั้นเตรียมอุดมศึกษา หรือในชั้นอุดมศึกษา หรือชั้นการศึกษาที่ทางราชการรับรองให้เทียบเท่า ก็ให้ได้รับต่อไปตลอดเวลายังทำการศึกษาอยู่ในสถานศึกษา แต่ไม่เกินอายุยี่สิบห้าปีบริบูรณ์

(๒) สามีหรือภริยาให้ได้รับตลอดชีวิต เว้นแต่ทำการสมรสใหม่

(๓) บิดามารดา ให้ได้รับตลอดชีวิต

(๔) บุคคลอื่นนอกจากที่ได้กล่าวใน (๑) (๒) และ (๓) ถ้าอายุยังไม่ถึงยี่สิบปีบริบูรณ์ ให้อนุโลมรับอย่างบุตร แล้วแต่กรณี ถ้าไม่เข้าลักษณะดังกล่าวแล้ว ให้รับอยู่เพียงสิบปี

ถ้าผู้มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษเป็นผู้พิการถึงทุพพลภาพอยู่ก่อนแล้ว หรือในระหว่างที่มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษ ก็ให้ผู้นั้นได้รับบำนาญพิเศษตลอดเวลาที่ทุพพลภาพอยู่

มาตรา ๔๖³¹ บำนาญพิเศษรายใด มีจำนวนยอดรวมไม่ถึงเดือนละสามร้อยบาท บรรดาผู้มีสิทธิจะได้รับ จะยื่นคำขอเปลี่ยนเป็นรับบำเหน็จพิเศษแทนได้ เป็นจำนวนเท่ากับบำนาญพิเศษทุกสิบเดือนแต่ต้องไม่น้อยกว่าสามพันบาท

มาตรา ๔๗ การขอบำนาญพิเศษต้องแสดงรายงานแพทย์ที่ทางราชการรับรองกับ รายงานแสดงเหตุที่ต้องรับอันตราย ได้รับการป่วยเจ็บ หรือถูกประทุษร้ายนั้นด้วย

ในกรณีดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๔๖ ให้แสดงถึงเหตุการณ์อันทำให้ควรเชื่อได้ว่าผู้นั้นได้รับอันตรายถึงตาย

ลักษณะ ๓³²

บำเหน็จตกทอด

มาตรา ๔๘³³ ข้าราชการผู้ใดตายในระหว่างรับราชการอยู่ หรือทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัดตาย ถ้าความตายนั้นมิได้เกิดขึ้นเนื่องจากการประทุษร้ายอย่างร้ายแรงของตนเอง ให้จ่ายเงินเป็นบำเหน็จตกทอดเป็นจำนวนตามเกณฑ์จำนวนในมาตรา ๓๒ (๑) ให้แก่ทายาทผู้มีสิทธิตามเกณฑ์ดังนี้

(๑) บุตรให้ได้รับสองส่วน ถ้าผู้ตายมีบุตรตั้งแต่สามคนขึ้นไปให้ได้รับสามส่วน

(๒) สามีหรือภริยาให้ได้รับหนึ่งส่วน

³¹ มาตรา ๔๖ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒

³² ลักษณะ ๓ บำเหน็จตกทอด มาตรา ๔๘ ถึงมาตรา ๕๐ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒

³³ มาตรา ๔๘ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๔

(๓) บิดามารดา หรือบิดาหรือมารดาที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับหนึ่งส่วน
ในกรณีที่ไม่มีทายาทในอนุมาตราใด หรือทายาทนั้นได้ตายไปเสียก่อน ให้แบ่งเงินดังกล่าว
ระหว่างทายาทผู้มีสิทธิในอนุมาตราที่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับ

ในกรณีที่ไม่มีทายาททั้งสามอนุมาตราดังกล่าว ให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้
ต่อส่วนราชการเจ้าสังกัดตามแบบและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

ในกรณีที่ไม่มีทายาทและบุคคลซึ่งผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ตามวรรคสาม หรือบุคคลนั้นได้
ตายไปก่อน ให้สิทธิในบำเหน็จตกทอดนั้นเป็นอันยุติลง

ในกรณีที่ได้มีการจ่ายบำเหน็จตกทอดไปแล้วหากปรากฏว่ามีบุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของ
ศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย ซึ่งได้มีการฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรก่อนหรือภายในหนึ่ง
ปีนับแต่วันที่บิดาตายหรือนับแต่วันที่ได้อุปการเลี้ยงดู หรือควรได้รู้ถึงความตายของบิดาเพิ่มขึ้น ให้แบ่งบำเหน็จตก
ทอดนั้นใหม่ระหว่างทายาทผู้มีสิทธิโดยถือว่าบุตรชอบด้วยกฎหมายตามคำพิพากษานั้นเป็นทายาทผู้มีสิทธิ
ตั้งแต่วันตายของเจ้าบ้านอายุ ในกรณีเช่นนี้ให้กระทรวงการคลังเรียกคืนบำเหน็จตกทอดจากทายาทซึ่งรับ
บำเหน็จตกทอดไปก่อนแล้วตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

ในกรณีที่ไม่สามารถเรียกคืนบำเหน็จตกทอดที่จ่ายให้ทายาทซึ่งรับเงินไปในส่วนของตน
ตามวรรคห้าได้ กระทรวงการคลังไม่ต้องรับผิดชอบจ่ายเงินบำเหน็จตกทอดให้แก่บุตรซึ่งได้มีคำพิพากษา
ของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายย้อนหลังไปถึงวันเกิดสิทธิรับบำเหน็จตกทอดแต่อย่างใด

มาตรา ๔๙³⁴ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๔ ผู้ได้รับบำนาญปกติภู หรือผู้มีสิทธิจะได้รับ
บำนาญปกติ หรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ ตาย ให้จ่ายเงินเป็นบำเหน็จตกทอดให้แก่
บุคคลตั้งที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๔ เป็นจำนวนสามสิบเท่าของบำนาญรายเดือนที่ได้รับหรือมีสิทธิได้รับนั้น
และให้จ่ายตามส่วนและหลักเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรานั้น

มาตรา ๕๐ การคำนวณเงินบำเหน็จตกทอดตามความในลักษณะนี้รายใดได้ผลเกิน
ยอดเงินบำเหน็จตกทอดไม่ถึงสามพันบาท ก็ให้จ่ายเป็นเงินบำเหน็จตกทอดสามพันบาท

ลักษณะ ๔

การพิจารณาสั่งจ่ายบำเหน็จบำนาญ

มาตรา ๕๑³⁵ เมื่อกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการเจ้าสังกัดซึ่งมีฐานะไม่ต่ำกว่า
กรม หรือจังหวัด แล้วยุติการได้ รับเรื่องรารขอรับบำเหน็จหรือบำนาญแล้วให้รีบตรวจสอบ และนำส่งให้
ถึงกระทรวงการคลังภายในสามสิบวันนับแต่วันรับ และให้กระทรวงการคลังรับพิจารณาสั่งภายในยี่สิบเอ็ด

³⁴ มาตรา ๔๙ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๙

³⁵ มาตรา ๕๑ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๐๖

วันนับแต่วันรับ ทั้งนี้ เว้นแต่ความล่าช้าเป็นเพราะความผิดของผู้ขอหรือส่วนราชการเจ้าสังกัด แล้วแต่กรณี

การขอให้ส่งจำคุกและการสั่งจำคุกบ่อน้ำเงินหรือบ้านกฏ ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

ลักษณะ ๕

การเสีสิทธิรับบ้านกฏ

มาตรา ๕๒ ผู้ใดได้รับบ้านกฏปกติหรือบ้านกฏตกทอดอยู่ ถ้า

(๑) กระทำความผิดถึงต้องโทษจำคุก โดยคำพิพากษาโทษจำคุก เว้นแต่ความผิดในลักษณะฐานลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือ

(๒) เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต ตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย

ผู้นั้นหมดสิทธิรับบ้านกฏปกติ หรือบ้านกฏตกทอดตั้งแต่วันมีคำพิพากษาถึงที่สุด

มาตรา ๕๓³⁶ ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ

ข้าราชการฝ่ายตุลาการหรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ผู้ใดมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงถึงแก่ความตายก่อนได้รับการวินิจฉัยในเรื่องที่กระทำผิดวินัยนั้น ให้กระทรวงเจ้าสังกัดพิจารณาวินิจฉัยว่า ถ้าผู้นั้นไม่ถึงแก่ความตายเสียก่อนจะต้องได้รับโทษถึงไล่ออกหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้นั้นจะต้องถูกลงโทษถึงไล่ออก ทายาทไม่มีสิทธิได้รับบ้านกฏตกทอดตามมาตรา ๕๒

ในกรณีที่ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการหรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการผู้ใดมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงถึงแก่ความตายก่อนได้รับการวินิจฉัยในเรื่องที่กระทำผิดวินัยนั้น ให้กระทรวงเจ้าสังกัดพิจารณาวินิจฉัยว่า ถ้าผู้นั้นไม่ถึงแก่ความตายเสียก่อนจะต้องได้รับโทษถึงไล่ออกหรือปลดออกหรือไม่ ถ้ากระทรวงเจ้าสังกัดเห็นว่าผู้นั้นจะต้องถูกลงโทษถึงไล่ออกหรือปลดออก ทายาทไม่มีสิทธิได้รับบ้านกฏตกทอดตามมาตรา ๕๒

มาตรา ๕๔ ผู้ซึ่งได้รับบ้านกฏปกติหรือมีสิทธิได้รับบ้านกฏปกติ หรือได้รับบ้านกฏพิเศษ เพราะเหตุอุปพลภาพ หรือทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัด ผู้ใดกระทำความผิดอาญาซึ่งไม่ใช่ความผิดในลักษณะฐานลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือถูกฟ้องว่าเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต ถึงแก่ความตายก่อนมีคดีหรือก่อนคดีถึงที่สุด ให้กระทรวงเจ้าสังกัดที่ผู้นั้นเคยสังกัดอยู่พิจารณาวินิจฉัยว่า ผู้นั้นได้กระทำความผิดจริงหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้นั้นได้กระทำความผิดซึ่งกฎหมายกำหนดโทษจำคุกอย่างสูงไว้เกินกว่าหนึ่งปีแล้ว ทายาทไม่มีสิทธิได้รับบ้านกฏตามมาตรา ๕๒

³⁶ มาตรา ๕๓ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมบางบทบัญญัติ (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๕๓

มาตรา ๕๕ ทายาทดังต่อไปนี้ ไม่มีสิทธิที่จะได้รับบำนาญตามมาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๕

(๑) ผู้ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่า ได้เจตนากระทำ หรือพยายามกระทำให้เจ้าบ้านาญหรือผู้ที่ก่อให้เกิดสิทธิรับบำนาญแก่ตนถึงตายโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

(๒) ทายาทตามมาตรา ๕๕ ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่า ได้เจตนากระทำหรือพยายามกระทำให้ทายาทด้วยกันถึงตายโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

(๓) ผู้ที่ได้ฟ้องเจ้าบ้านาญหรือผู้ที่ก่อให้เกิดสิทธิรับบำนาญแก่ตน ทว่าทำความผิดโทษประหารชีวิต และตนเองกลับต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิดฐานฟ้องเท็จ หรือทำพยานเท็จ

ลักษณะ ๖

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๖ ข้าราชการผู้ใดลาออกไปดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทน หรือสภาผู้แทนราษฎร แล้วแต่กรณีก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่ ก็ให้นับเวลาระหว่างที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทน หรือสภาผู้แทนราษฎร ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายที่ใช้อยู่ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๗ ผู้ซึ่งไปหรือผู้ซึ่งทางราชการส่งอนุญาตให้ไปศึกษาวิชาในต่างประเทศก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ เมื่อเข้ารับราชการให้มีสิทธินับเวลาระหว่างไปศึกษาวิชาในต่างประเทศเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญที่ใช้ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๘ ข้าราชการผู้ใดกลับเข้ารับราชการก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ และตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญที่ใช้อยู่ในขณะที่กลับเข้ารับราชการนั้น ให้นับเวลาราชการหลายตอนต่อกันได้ ก็ให้ผู้นับมีสิทธิได้นับเวลาราชการตอนก่อนกับตอนหลังต่อกันได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี